

ВИДАЄ

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by

Ukrainian National Women's
League of America, Inc.

909 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

Грудень

11

December

1961

Олена Гординська

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК XVIII. ГРУДЕНЬ Ч. 11

Видає Союз Українок Америки
раз в місяць за винятком серпня

Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Кекилія Гардецька, Олена Лотоцька,
д-р Наталя Пазуник, Марта Тарнавська і Марія Юркевич.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Річна передплата в ЗДА й Канаді
від січня 1959 ..... \$4.00
Піврічна передплата \$2.50
Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 2 ф. ст.
Річна передплата у Франції 10 н. фр.

Поодинокое число 45 центів

Зміст:

М. Тарнавська: Поворот
Наше місце
О. Грабовенська: Жмут думок під
кінець року
Д-р Н. Василенко-Полонська:
Жінки-вчені
В. Ч.: Назви споріднення й свояцтва
Г. Чернінь: А чому? А чому? А чому?
С. Парфанович: Фік, історія одного пса
К. Штуль: Милій гість
Л. Б.: Болісна втрата
А. Вокер: Нові почини
О. Залізняк: Під кінець року
Г. Жук: Український Жіночий Союз
Членки-прихильниці СФУЖО
Із життя наших Централъ
Зірка: Накриття стола
З. Терлецька: Господарський
порадник
Р. Коцик: Городничий порадинок
Народній стрій: Зачіска
О. Л.: Готуємось до Свят-Вечора
Діма: Білочка
Н. Наркевич: Бабуся над яром
Г. Чернінь: Зимова коліскова
О. Кобець: Тато
При громадській роботі
Зміст XVIII. річника

OUR LIFE

VOL. XVIII DECEMBER No. 11

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
Phone MA 7-7945

Subscription in the United States
of America \$4.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$4.00
per year, half year \$2.50. Subscription
in England 1¼ pound sterling, per
year. Subscription in Australia 2
pound sterling per year. Subscription
in France 10 n. fr., per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna., under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 45 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

ФРАНЦІЯ:

Mme. Anna Pasternak
16, rue de 5 Diamants
Paris 13e
France

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
Australia
1 Barwon St.,
Glenroy, W9, Victoria

УВАГА!

УВАГА!

Від 15. грудня 1961 р.
Адреса журналу НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

На терені США

Окружні Ради й Відділи США пові-
домили нас про такі події й імпрези:

Дня 2. грудня — Веселий Вечір —
43 Відділ США у Філадельфії

Дня 3. грудня — Окружний З'їзд —
Окр. Рада США у Філадельфії

Дня 9. грудня — Андріївський Ве-
чер — 10 Відділ США у Філа-
делфії

КРІЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

ГОЛЕ ВІСТРЯ — The Naked Edge.
Грають Гері Купер і Дебора Кер.

В основу цього фільму лягла таєм-
нича історія одного вбивства, що її
розгадано щойно при кінці. Завдяки
талановитій грі акторів вона набирає
характеру психологічної драми.

МАНДРІВКА — Exodus. Грають
Пол Ньюмен і Ева Марія Сен.

Сфільмована повість про епізод у
мандрівці жидів. Чудові краєвиди
Кипру і Палестини. Показано розбу-
дову Ізраїлю і боротьбу з англійцями
й арабами.

МОЛОДІ ЛІКАРІ — The Young
Doctors. Грають Фредерик Марч і Дик
Клерк. У цьому фільмі порушені про-
блеми лікарського фаху і насвітлений
конфлікт між старшим а молодшим
поколінням лікарів. Невеличка любов-
на драма скріплює дію.

УВАГА!

УВАГА!

Найкращий дарунок дітям
на святого Миколая чи Різдво —
нова книжечка

ЛЕСІ ХРАПЛИВОЇ

„Козак Невмирака“

із численними ілюстраціями
Христі Зелінської

Ціна книжки — \$2.00

Замовлення слати на адресу:

LESIA CHRAPLYWA
158 E. 7th St., Apt. 3a
New York City 9, N. Y.

При більших замовленнях —
опуст. При замовленнях на дарун-
ки для українських шкіл чи са-
лочків в Європі — безпосередня
висилка на подану адресу.

Наше Життя

РІК XVIII.

ГРУДЕНЬ, 1961

ЧИСЛО 11

Марта Гарнавська

ПОВОРОТ

Мов гість, приходять довгожданий час
і, як колись на мрії аеродромі,
гарячим серцем я вітаю вас,
мої далекі рідні незнайомі.

І мабуть краще як не буде слів,
не треба слів — нехай шумлять каштани.
Послухаю, як гомонить Поділ,
на камені історії пристану.

Піду, щоб у провулків глибині,
як метушня буденна вже засне там,
шукати мрію, що на серця дні
лежить забута, мов стара монета.

Піду, щоб в молитовній самоті
зустріти місто це благословенне,
куди плили, неспіймані, мов тінь,
думки мої болючі і надхненні,

куди — до цих золотоверхих веж,
немов мости, такі, як на Дніпрі є,
вели шляхи із чужини безмеж:
гірка печаль і непокірні мрії,

звідкіль утомленим мандрівникам
вітри нове завзяття приносили.
... На просторі віків стоїть, мов храм,
скарбниця повна чарівної сили.

Оддам мій перший, мій ясний привіт
незаномому, а дорогому місту,
де у провулках тишина століть,
де у святинях мудрість урочиста.

Цей чар, що п'янить, мов старе вино,
нехай сьогодні і мене напоїть.
А місто — наче бачене давно —
пригадує, хвилює, непокоїть.

1954

Наше місце

Незабаром замкнеться за нами книга одного року. Багато приніс він нам нового. Осяги астронавтів показали шлях у майбутнє, що відкрив перед людством зоряні простори. Але глибокий світоглядний конфлікт, що поділив світ на дві половини, тяжить важкою зморою над усім.

Серед цих усіх суперечностей, шукаємо ми, українці, у вільному світі, свого місця. Адже й нам Бог дав певне призначення і його ми повинні сповнити. Серед хитань політики, у сутінку здогадів і сподівань вільного світу, ми таки йдемо вперед. Поволі здобуємо приятелів, знаходимо розуміння, виказуємо осяги. Помимо всіх нарікань і невдач.

Те саме відчуваємо в Союзі Українок Америки. Шістдесят перший рік, що незабаром закінчиться, приніс нам не одне горе, неодну втрату. Відійшли у вічність цінні співробітниці, що теплом свого серця і силою своєї віри клали підвалини під нашу організацію. Вибухали і гліди конфлікти, що їх не все можна було скоро погасити. Велике число українського жіноцтва все ще стоїть осторонь організації, чи перебуває пасивно в її рядах.

Але є багато більше познак, що вливають віру й надію у наші серця. Нові Відділи, що нам прибули, нові ділянки праці, що їх розбудовуємо, нові цінні одиниці, що вирости з-посеред гурта. А над цим височить пам'ятник Лесі Українки, що завдяки жертвенній праці й спаяності Союзянок Клівленду став у тамошньому Парку Культури.

Незабаром сполучить нас за спільним столом велике свято — Різдво Христове. Спершу відсвяткуємо його в родинному крузі, а потім разом із посестрами-Союзянками. Бо ж усі хочемо вшанувати цей наш обряд Святої Вечері, що його довгими століттями виплекав наш народ.

Злучімося ще міцніше в одну велику сім'ю! Подякуймо Божому Дитяткові за все добре, що до тепер зазнали. Серед темряви поганських часів Воно просвітило шлях людству. А й тепер, у добу великих струсів, ще більше потребуємо Його вказівок і порад. Воно не покине нас!

Христос Раждається!

НОВА АДРЕСА: OUR LIFE, 4936 N. 13th St., PHILA 41, Pa

Наші проблеми

Жмут думок під кінець року

Час від часу великі події пролітають над нашою громадою. Тоді на деякий час ми оживаємо, наш дух скріплюється, а серця наші вкриваються гордістю з завершеного діла. Маю на думці відкриття пам'ятника Лесі Українці у Клівленді, як найбільш помітну подію 1961 р., що знайшла дуже широкий відгомін серед громадянства в Америці й Канаді та на яку українські жіночі централі, згуртовані в Світовій Федерації Українських Жіночих Організацій сердечно відгукнулись.

І справді, Союз Українок Америки, як організація в цілому, поставились до цього діла з таким великим признанням для українського жіноцтва Клівленду, що варто б над цим заставитись.

Як у кожній, так і в нашій організації є Відділи з членством більш або менш активним і звичайно так буває, що на цю малу горстку жінок, які двигають і так понад свої сили, накладають ще більше тягару, бо чейже хтось працю виконати мусить. Кожне завершене діло є вислідом важкої праці, великої посвяти, й терпеливості, а що найважливіше — сильної віри окремих осіб і гуртів в ідею, до якої прямують, не оглядаючись на перешкоди, що падуть їм під ноги від своїх і чужих. І тут саме насувається проблема, до якої ми, жіноцтво, зорганізоване в Союзі Українок Америки, повинні докладно приглянутись.

Коли сім жінок у Клівленді мали відвагу взяти на себе й завершити ділом таке велике моральне й фінансове зобов'язання, що вкрило славою цілу нашу організацію, то наскільки більше ми могли б зробити й досягнути, коли б наше членство, якщо не все, то бодай його більша частина, взялась дійсно до праці!

Можна радіти з того приводу, що Союз Українок Америки проявив таку помітну активність. Та це однак не дає нам ніякого права бути самовдоволеними. Нашою ціллю є, щоб якнайбільше жінок включились до праці в США, у свідомості свого завдання і призначення, що їм природа і життя визначили.

Українські жінки повинні продовжу-

вати традицію славних жінок нашого минулого, що в найтяжчих хвилинах нашої історії своїм розумом, серцем і жертвенною працею, нарівні з чоловіками рятували честь українського народу. Тому українські жінки повинні стати рушієм громадського життя і віддати свої сили народові, якому зобов'язані.

А тим часом доводиться стверджувати, що українське жіноцтво частинно западає в сон та починає заражуватись бакцилем, що йому на ймення „байдужість“. В парі з тим іде занедбування своїх обов'язків щодо Відділу і Централі та нехтування основних принципів, на яких кожна організація побудована і які зобов'язують усе членство.

Лиш час від часу великі події пробуджують сплячих. Тоді вони на короткий час розплющують очі, а коли довкруги них усе затихне, щасливі, що ніхто не ворушить їхнього спокою, знов починають дрімати.

Щоб цьому протиставитись, мусимо усвідомити собі, що життя не складається лише з великих і блискучих подій. Життя — це радість і сльози, це успіхи й невдачі, це хід по вершинах й мандрівка в долину, це невинне шукання нових шляхів. А те шукання, ота щоденна важка праця вимагає від нас жертви і віри в ідею, яка нам присвічує. Вкінці, життя — це початок нового, що народжується щодня в наших серцях, мріях і задумах, що творить із нас повновартну людину. На дорозі, яку призначило нам життя, немає застою, ми мусимо прямувати вперед, або залишитись позаду, ніким неспостережені, загублені в товпі.

Приналежність до нашої організації зобов'язує нас про ті речі пам'ятати, бо це допоможе нам краще розуміти наші завдання, історичну місію та потребу взаємного виrozumіння й пошани одних до других, що так дуже потрібні українській спільноті.

Членки Союзу Українок Америки мусять зрозуміти, що лиш послідовною працею, пошаною до свого приводу і повною посвятою для своєї організації можна здобути великі у-

спіхи, що їх нам залише історія. В противному разі наша праця розвіється і сліду по ній не залишиться!

Ми повинні бути горді на приналежність до Союзу Українок Америки, що має за собою такі великі досяги праці. Серед нашого членства мусимо плекати свідому дисципліну, яка збереже нас від анархії, а через належне усвідомлення завдань і цілей США, старатися пропагувати наші ідеї перш-за-все в наших родинах, серед наших дочок, щоб було кому заступити нас у майбутньому.

Ми повинні організаційно розбудувати сильну мережу Відділів США та скріпити фінанси нашої організації, як єдине джерело її незалежної дії у вільному світі для добра українського народу й належної репрезентації українського імені. Нашим обов'язком є практичне здійснювання статутних завдань щодо власної організації, української спільноти взагалі та вільної боротьби українського народу зокрема.

Коли б наше членство зрозуміло, якою честю є належати до Союзу Українок Америки, то ми певні того, що не було б байдужих, ані сплячих, а Україна і вільний світ подивлялись б нас, як повновартну націю. Праці в нашій організації — багато. Вона різногранна й цікава. Лише треба роблящих рук і зрозуміння своєї ролі — жінки українки — поза межами України.

В такий важкий час, коли Україна, стиснена ворогом з усіх сторін, проводить важку боротьбу за своє духове, фізичне і національне буття, нашим найвищим обов'язком є їй допомогати і ширити правду про дійсний стан на рідних землях. На американській землі маємо всі можливості облещити терпіння свого народу. Залезить тільки від нас самих, чи ми це дійсно зробимо.

Оси́па Грабовенська

ВІД 15. ГРУДНЯ 1961

нова адреса Централі

Союзу Українок Америки:

Ukrainian National Women's
League

4936 N. 13th St.

Philadelphia 41, Pa.

ЖІНКИ-ВЧЕНІ

(Закінчення)

Археологія:

У ВУАК (Всеукраїнський Археологічний Комітет) працювало багато жінок. Серед них сеніор української археології Катерина Миколаївна **Мельник-Антонович**, студентка, а потім друга дружина проф. В. Б. Антоновича, вірна його помічниця в археологічних дослідках, сама солідна дослідниця археології Київщини та Волині. Вона керувала рівночасно бібліотекою І. відділу ВУАН, куди потім пожертвувала й велику книгозбірню свого чоловіка. У 1931 цю бібліотеку зліквідовано й її приєднано до Всенародньої Бібліотеки, від чого вона втратила свою властивість. А К. М. Мельник-Антонович уже не була потрібна новій Академії й тихо доживала своїх днів, доглядаючи дітей своєї прийманої дочки.

У ВУАК-у працювала також Валерія Євгенівна **Козловська**. Це була фанатична дослідниця переважно Трипільської доби, була редактором видань ВУАК-у, працювала в археологічних музеях Києва. У 1933 р. її звільнено з Академії, одночасно з іншими науковцями гуманістичних наук. Вона опинилась, як кажуть, на вулиці, зі старенькою матір'ю на руках. Довго шукала відповідної праці, аж нарешті погодилась стати касієркою в крамниці, де продавали птахів, цуценят і золоті рибки. Щойно в 1938 р. її запрошено до Інституту Археології на працю. Вона вийшла на еміграцію і в 1958 році померла у Нью-Йорку.

Пізніш в Інституті Археології працювали: Неоніла Леонтіївна **Кордиш** (сьогодні в ЗДА), Тетяна Сергіївна **Пасек**, обидві в галузі Трипільської культури; Ольга Федорівна **Лагодовська** (комуністка, заслана); Ірина Василівна **Фабріціус**, дослідниця античного світу; Ольга Адольфівна **Кульська**, рід-

кий фахівець хемічних досліджень археологічних знахідок (досліджувала ляки античного посуду, склад глини керамічних виробів).

Мистецтвознавство:

При кафедрі мистецтвознавства працювали: Поліна Аркадіївна **Гудало-Кульженко**, талановита дослідниця з темпераментом гарного лектора; А. Б. **Іванова-Артюхова**, Наталя **Коцюбинська**, Марія Олександрівна **Новицька**, дослідниця гаптування XVII ст., Ольга Т. **Сафонова**, Євгенія Юріївна **Спаська**, знавць народнього мистецтва, та Аліса Карловна **Фонер**. При Кабінеті Мистецтва — Надія Володимирівна **Гелпнер** та Марія Іванівна **В'язмітіна**. В Музею Зах. Мистецтва — Надія Семенівна **Венгржиновська**. В ВУАК-у працювала Марія Олександрівна **Щепотьєва**, дослідниця народнього малювання, головнo розписів селянських хат.

Геологія й гідрологія:

В тій галузі працювали Ганна Василівна **Закревська**, одна з видатніших геологів та палеонтологів, автор солідних праць, іменем якої названо знайдений нею вид мамута; дослідниця нафти в Україні. Вийшла на еміграцію до Канади і працює в шпиталі. В Інституті Геології працювали ще Н. В. **Кравецька** і Н. В. **Пименова**. Н. **Жуковська-Полонська** заслана в 1937 році; С. З. **Сагайдаковська** працювала в Інституті Гідрології.

Зообіологія та мікробіологія:

В Інституті Зообіології працювали: М. **Емчук**, М. М. **Зелінська**, М. Л. **Непомняща**, В. **Перелещина**, М. І. **Сиротина**, Н. М. **Юдина**; в Інституті Мікробіології працювали: Ольга **Бершова**, Ізидора Петрівна **Борисова** (сьогодні на еміграції),

Дора Гаврилівна **Кудлаш**, Л. **Медвинська**, Н. О. **Риджевська**.

Ботаніка:

В ботанічній секції Укр. Наук. Т-ва працювали: Любов Данилівна **Зофійовська**, Євгенія Тимофіївна **Клеопова**, Наталя Т. **Осадчанина** (всі тепер у ЗДА); О. **Мальська**, Ольга Овксентіївна **Матюшенко**, Л. **Носова**; в Акліматичному Саду Євгенія Левовна **Григорьєва**; в Ботанічному Саду Ольга Карловна **Раабе-Фоміна**; в Інституті Ботаніки О. Д. **Вісюліна**, Зоя **Гіжицька** (скінчила самогубством), М. А. **Зерова**, Г. М. **Луцевська**, Марія Нечипорівна **Мойсеєва**, В. Д. **Тихвинська**, М. М. **Щербина**.

Фізика, хемія, біохемія:

В Інституті Біохемії працювали: Єлисавета Василівна **Гімелрайх** (померла на еміграції), С. М. **Єрусалимська**, С. Л. **Качерова**, Л. І. **Паладіна**, дружина президента Академії; О. Я. **Ражба**. В Інституті Фізики працювали: О. М. **Косоногова**, фахівець точної фотографії, а в Інституті Хемії С. А. **Янкелевич**, комуністка.

Медицина:

В Інституті Клінічної Фізіології працювали: М. Л. **Євтушова**, О. **Нагарина**, Валентина Василівна **Радзимовська**. Ця остання була дослідницею туберкульозу. Її ув'язнено у зв'язку з подорожжю до зах. Європи. Вийшла на еміграцію й померла в ЗДА. Тут же працювала Наталія Борисівна **Медведева**, член-кореспондент ВУАНук, співробітниця О. О. Богомольця в його дослідженнях старості. В Інституті Експериментальної Патології працювали член-кореспондент Олександра Івановна **Смирнова-Замкова** і її співробітниця Тетяна Семенівна **Швезкова-Роше**.

Економіка й статистика:

У Семінарі Нар. Господарства працювала Зінаїда Миколаївна Орлова, а в Інституті Демографії працювали: Галина Селегень (сьогодні на еміграції), Катерина Костівна Хлопит та інші.

**

Цей список далеко неповний. До нього внесено тільки штатних співробітниць, себто таких, що діставали місячну платню. А в ВУАН до реформи 1930-тих років були нештатні співробітники, які одержували винагороду за виконану працю або працювали зовсім без платні і таких було більше, ніж штатних. Це було тоді, коли ВУАН уважали своїм національним українським скарбом та гордились співпрацею з нею.

На еміграції не було змоги зібрати їх прізвища. Окрім них за-

лишилась ще велика маса молодших наук.-технічних працівниць: асистенток, статистиків, лаборанток, секретарок, книговодів. Адже кожен Інститут мав свій службовий апарат.

Були ще установи в ВУАН, що їх переважно обслуговували жінки, це — бібліотеки. Спочатку бібліотек було небагато, кожен відділ мав свою. Бібліотекою I. Відділу завідувала К. М. Мельник-Антонович, поміщицею її була П. А. Сушицька, вдова по ректорі університету. Бібліотекою II. Відділу завідувала М. І. Бик, бібліотекою III. Відділу Г. І. Каманіна, а її поміщицею була М. В. Кістяковська-Беренштам, вдова по академіку Б. О. Кістяківським. У 1932 році ці бібліотеки приєднано до Всенародньої Бібліотеки, яка стала бібліотекою ВУАН. У ній був великий штат співпрацівників: у 1937 р. було 296 осіб, а серед них переважали жінки. Але склад їх дуже змінився, переважали комуністки й комсомолки і лиш як виняток залишились давніші співробітниця.

Така в стислому виді картина участі українських жінок у ВУАН. Із захопленням віддавали їй свої сили, переживали її успіхи. Перші роки працювали в трудних матеріальних умовах, в неопалених помешканнях, диханням розгрівали замерзле чорнило, місяцями голодували, не одержуючи злиденної платні. А пізніш, коли матеріальні умовини праці трохи покращали, тремтіли від постійної загрози арештів: чимало їх загинуло в концтаборах Сибіру. Своєю працею вони продовжували традицію наших літописів, які пишуть про жінок у монастирських келіях, що переписували книги, напр. Євфросинія, княжна Полоцька (XII ст.), Євфросинія Теодула, княжна Чернігівська (XIII ст.), княгиня Анастасія Заславська, що доручила перекласти Євангеліє на українську мову, Гальшка Гулевич-Лозка, що пожертвувала маєток на заснування Братської школи в Києві (1615 р.), з якої виросла Київська академія. Нерозривні нитки зв'язують їх із дослідницями ХХ стол., що віддавали свої сили для розвитку української науки й культури.

На Волині жінки зодягаються в білі овити
The white headgear is worn only by married women.

Успіхи жінок

У вересні ц. р. відмічено в Філадельфії рідкісний ювілей. Радіопередача ім. Володимира Блавацького відсвяткувала своє десятиліття.

Цю радіопередачу, (щотижня одна година), започаткував покійний режисер в останніх роках свого життя. По його смерті 1953 р. перебрала ведення її його дружині ЄВДОКІЯ ДИЧКО-БЛАВАЦЬКА. Впродовж 8 років, що радіопередача перебувала в її руках, теми й учасники змінювались, але радіогодина мала завжди свій рівень і цікавий зміст. У програму включені часто літературні хвилини, присвячені актуальній постаті чи події. Зокрема цікаві є також політичні статті й коментарі, що їх дає від довшого часу економіст і публіцист Лев Шанковський. Цей матеріал доповнює добірна музика з платівок.

Мешканці Філадельфії вдячно відмітили річницю радіопередачі, щиро вітаючи Євдокію Дичко-Блавацьку в цей день. Л.

**

У травні 1961 р. в новозбудованій Кобогол у Дітройті відбулась Всеамериканська Виставка Керамічних Виробів, на якій першу нагороду за стилеві малюнки на непаленій глині призначено п-ні ЯРОСЛАВІ СЕНА. Їй передано „Сертифікейт оф Меріт“ за підписом американської діячки Рут Девенпорт.

Пані Сена під час середньошкільної науки в краю мала з предмету рисунків завжди найвищі оцінки. В Америці вона перейшла Курси Мистецької Кераміки в школі при Музею Кренбрук і присвятила багато часу для поглиблення й удосконалення в цій ділянці. У 56 Відділі США, якого вона є членкою, дала показ малювання української кераміки, що її вивчила на підставі відповідних підручників. Її успіх є рівночасно осягом Відділу та всієї української громади. М. З.

Куховарські приписи Н. Костецької ГОРОДИНА й ОВОЧІ

Ціна 60 ц. за зшиток
з пересилкою 65 ц.

Замовляти в Централі США.

НАШЕ ЖИТТЯ — ГРУДЕНЬ, 1961.

Назви споріднення і свояцтва

Назви ці дуже давні, здебільшого ще індо-європейського походження, але в різних частинах України є деякі відміни, що виникли під впливом сусідніх мов. Українська літературна мова робить із них добір, одні закріплюючи в ужитку, а другі відкидаючи і так уникаючи зайвих рівнобіжностей.

Споріднення — це кровна „рідність“, а свояцтво — рідність за законом, і виникає воно внаслідок одружень. Разом ті й ті називаються **рідичами** або **ріднею** (а ще ширше **родом**). З огляду на таке значення слова „родичі“ з літературної мови випадає його значення в розумінні „батько-мати“ (це з польського: *rodzice*). Замість цього слова в українській літературній мові вживають слова **батькі** (батько й мати разом).

Подружжя як основа родини — це **жінка й чоловік** (не „жена“ й „муж“). Слово „жона“ іноді допускається для „високого стилю“, але „муж“ ніколи (хоч у такому розумінні вживають його західні українці). „Муж“ може мати значення „державного мужа“, отже, без будь-якого відношення до подружжя. „Супруга“ й „супруг“ неможливі в укр. літ. мові. Відповідно до рос. „супруга“ в укр. мові є слово **дружина**. Давніш цього слова вживали й для чоловіка, але тепер — ні.

Батька, мати й їхні діти, а також дід (не „дідо“) і баба (якщо вони ще живі) складають **родіну**, або **сім'ю**. Ці останні слова живуть у мові, як паралелізми, але краще вживати слова „родина“. Від слова „батько“ пестливі форми **батьчко**, **тата**, **тата**, **тата**, **тата**, **тата** (але не „папа“, як це стали вживати тепер в Україні під русифікаційним тиском). Не ввійшло до літературної мови вузько льокальне (гуцульське) „неньо“. Пестливі форми від слова мати: **мама** (його не можна вживати в стилістично-неутральному значенні, як це роблять часом на зах.-українських землях, де кажуть „мамі“), **матуся**, **мамуся**, **маїнка**, **не́ня**, **не́нька**. Від слова „дід“ пестливі форми **дідусь**, **дідок** (це останнє має зневажливе значення і так кажуть про чужих старих чоловіків).

Замість слова „дід“ у розумінні „жебрак“ літературна мова вживає „ста́рець“. Від слова „баба“ (не ба́бця!) пестливі форми **бабу́ся**, **бабу́сенька**, **бабу́ня**. У літературній мові не можна вживати слів „старик“ (рос.), старушок (пол.), старичок, старушка (рос. і поль.), а натомість слід уживати прикметників „старий“, „старенький“, „стара“, „старенька“. Останні четверо слів уживаються також у значенні „мій чоловік“, „моя жінка“.

Адоптовані діти — **годованець** і **годованка**.

Діти — це **сині** й **дочки** (для діда і баби — **ону́ки**: **онук** і **онука**). Від сина пестливі форми **сині́к**, **сині́чок** (але не можна вживати цього слова у відношенні до дочки, як це роблять на західній Україні, кажучи „синцю“!). Форма **дочка́** (не „дочка“, як наголошують деякі східні українці під російським впливом) обов'язкова в літературній мові, і не можна вживати в такому розумінні зах.-українського „донька“. Це останнє слово вживається, як пестлива форма, але з наголосом на першому складі „дони́ка“. Ще інші пестливі форми: **дони́чка**, **дони́я** і **дони́чка** (здрібніло-пестлива форма від „дочка“). До складу родини ще можуть входити **невістка** (не „синова“) і **зять**, якщо вони живуть разом із батьками. У цьому останньому розумінні зять давніш називався ще прийма́ком, тепер цього слова майже не вживають, бо саме явище зникло з побуту. Слово „зять“ охоплює ширше коло родинних відносин: зять буває „зятєм“ для батька, матері, братів і сестер. У зв'язку з цим слід сказати, що вживане на західно-українських землях слово „швагер“ (а також „швагерка“) абсолютно неприйнятні для літературної мови, в будь-яких значеннях.

Жінчині батько й мати для зятя — це **тесть** і **те́ща** (не „тестьова“). Жінчин брат для зятя — **шурі́н**, або **шуря́к** (останнє трохи фамільярне), сестри — **сві́сті**. В однині це слово має форми „сві́сть“ або „сві́сть“, як у тій пісні співають: „Я ж тобі, зятеньку, рідная сві́сть“.

Жінка в народному вбранні з Костопільщини на Волині

The woman's attire in Wolhynia, (north western part of Ukraine), consists of compact woolen clothes.

Вживати в такому значенні російського слова „свояченица“, як це часом роблять східні українці, абсолютно не можна. Чоловіків брат для невістки **дівер**, чоловікова сестра для невістки **зивиця**. Одружені з сестрами чоловіки (зяті) називаються **сво́я́ками** (не „швагерами“).

Батьків і материн брат для дітей — **дядько** (не „вуйко“), у голубливій формі **дядечко**. Батькова й й матерна сестра — **тітка** (не „вуйна“), в пестливій формі **тіточка**, **тіту́ся**, **тітонька** (не „тьотя“, не „тьотка“, не „тетка“, не „тета“). Дядькова жінка — **дядина** (не „стрийна“). Братові діти — **не́біж** і **небо́га** (не „племінник“ і не „братанок“, не „сестрінка“). Дядькові і тітчині діти для дітей другого брата чи сестри — це **брати й сестри у перших**, а не „двоюродні брати й сестри“, а та-

А чому, а чому, а чому?

(Із дитячих силуеток)

Мене завжди дивує запитання „Чи любите ви дітей?“ Як же можна їх не любити?! Як же право ми маємо їх не любити?! Не любити дітей може хіба тільки той, хто сам ніколи не був дитиною, хто, як Атена, зродився дорослим з голови свого батька, або був сфабрикований штучно, як Франкенштайн. Останнє порівняння, хоч і гостре, та справедливе. Бо тільки зневаги вартий той, хто свого хатнього песика любить більше від дітей.

Звичайно, дітей я люблю. Люблю, як квіти, як сонечко, як веселих і безжурних, щебетливих, а часом і надокучливих, пташок. Без них все було б мертве... І вони такі розумні! Недаремно від них коміки беруть свої найкращі дотепи!

Ну, і як не любити Ольчика! Він, зустрівшись зі мною, привітався, але на стандартне „як тебе звуть?“ не відповів. Лиш коли я почала називати його „Телесиком“, він сказав:

— Мене звуть Ольчиком. Я — ковбойський козак.

— Ну, а хто ж у тебе є, чи ти такий гарний один у мами?

Ольчик почав „замилувати очі“,

кож не „тіточні“ чи „стриєчні брати й сестри“.

Яких із згаданих тут здрібнололюбливих форм у тих чи тих випадках уживати, це залежить від контексту, від того, що хоче мовлянин у дане слово вкласти, який відтінок. Це можна сказати й про основні форми. Напр., на Наддніпрянщині й Кубані слова „дядько“ часто вживають у значенні „селянин“ або просто людина середнього віку (для дітей). Те саме можна сказати про слово „тітка“: для дітей у селянському побуті це може бути всяка старша (але не стара) жінка. Слово „тітуся“ може мати загальне зневажливе значення, прикладене до якоїсь жінки. Те саме можна сказати про „дідка“, його можна прикласти до чужого старого чоловіка. **В. Ч.**

показуючи всі свої цяцьки, і загромадив ними всю хату так, що й квітів на килимі не стало видно... Потім він, побачивши білку на телевізорі, кинувся її доганяти, але не зловив і повернувся до мене.

— Бідний, нема в тебе ні братчика, ні сестрички, певно сумно самому, і як дістанеш ляпаса, то нема з ким і поділитися... — сказала я.

Ольчик зловився на цю вудку і відповів тепер на моє попереднє запитання:

— А я маю сестричку Марту, тільки вона дуже велика і не хоче зі мною бавитися. А ще я маю вуйка й дідуса. І тата і маму. Намалюйте мені літака.

Я намалювала.

— А тепер ти мені намалюй літака, побачимо, хто краще. А коло нього пілота.

Ольчик намалював, при чому багато швидше від мене.

— Так не буває, — розкритикувала я. — Твій пілот більший від літака.

— А чому?

— Бо він не влізе в літак.

— А чому?

— Бо літак мусить бути більший від людини.

— А чому він такий маленький, коли летить?

— Бо то дуже далеко.

— То тоді і мій літак летить дуже далеко. А пілот вдома зостався.

Цим аргументом я була переможена.

— А тепер намалюй мені жабку, — сказав Ольчик. Він, бідний, у розмові ввесь час збивався з „ви“ на „ти“, на превелике незадоволення мами, але мені це подобалося. Ми один одного розуміли. Я, звичайно, не Еко, але такусяку жабку намалювала.

— Тепер твоя черга, Ольчику.

Ольчик утік у куточок і за яку хвилину вже прийшов назад.

— Уже. О, яка гарна жабочка! Вона з'їла слона.

— Жабка не може з'їсти слона, — сказала я.

— Чому?

— Бо вона маленька, а слон великий.

Нічого не кажучи, Ольчик пішов у той самий куток переробляти малюнок. Це теж не забрало багато часу. Скоро він приніс мені справжню картину. На ній було намальовано маленького слоника і величезну жабу, яка вже тримала в роті слонувий хвіст і вже лагодилася з'їсти його зовсім. На голові жаби, для страху, було намальовано роги. Не можна було сумніватися, що така жаба може з'їсти слона!

З Ольчиком цікаво десь їздити. Для нього все навкруги має особливі кольори і принаду, якої ми, старші, вже не бачимо...

— Тату, як звуть того песика?

— Якого?

— А того, що рудий, не того, що зелений.

— Та де ж він?

— Уже нема. Він ззаду лишився. Він трохи за нами біг.

Тато, щоб не набратися сім кіп „чому?“, сказав, що песика звуть „Тобі“, — і Ольчик заспокоївся.

Впродовж дня, Ольчик досить чемний, цікавий, і коли йому дати змогу бути головною персоною в хаті, він особливого клопоту не завдає. Найгірший період — це, звичайно, та пора, коли йому приходить лягати спати. Ольчикові шкода марнувати дорогоцінний час на спання. Він тре очки, позіхає, клює носом, але не здається. Часом так сидячи і засипає „на бойовім посту“.

— Сьогодні вже ти мусиш приспати дитину, — каже пані Марія чоловікові. — В мене гості...

— Це в мене гості, — каже Ольчик. — Я не хочу спати!

Приспати Ольчика означає читати йому казки. Це було б легко, коли б Ольчик не мав здатності вислухати може із п'ятьох казок, поки засне! А тато і мама завжди стомлені — і здебільшого засипляють самі, раніше від Ольчика. Тоді Ольчик, бачучи, що нічого не вдіє, теж засипає...

Фік, історія одного пса

(Уривок із повісти, нагородженої на П. Літ. Конкурсі СФУЖО)

ФІК ВИВ

— Що сталося псові сьогодні?

— Ах, він певно теж має свої клопоти.

— Ніч така...

Так, ніч така. Й Фік не міг у спокоїтись. Він неспокійно мотався людям попід ноги, заглядав в очі своїй господині, пані Олені, то знову терся до ніг господареві. Але Дан — йому шіснадцять літ і пес є його любимцем — пестив його й запитував:

— Що сталося, Фіку? Чи ти не хворий?

Фік дійсно виглядав як хворий. Він дрижав на цілому тілі й навіть пестощі його приятеля не могли його заспокоїти. Він зараз же став серед хати та хвилину наслухував. Його розумні, карі очі дивились із переляком у вікно, за яким лежала ніч. Зимава ніч у малому містечку. Вуха гладкі, шовкові, темно-брунатного кольору, підносились і наслухували чуйно. Вони разом з очима ловили щось з-поза вікна. Якусь дію на небі, чи землі під зимовими зорями. Вогкий, чорний ніс нюшив неспокійно. Ніздрі відчинювались широко. За хвилину вуха повисали, ніс перестав нюшити, Фік опускав хвіст, шулився та, дрижачи на цілому тілі, вив. Спершу він кидав одне жалке скавуління, але ж зараз він переходив на довгу, повну скарги мелодію й тоді, піднісши голову від землі, Фік вив протяжно й неспокійно. Дан приклякнув біля нього й говорив:

— Що сталося, приятелю? Чого плачеш? — хлопець водив рукою по спині, покритій гладким волоссям. Але ані голос хлопця, ані привичні пестощі, що їх так любив Фік, не успокоювали його. Він шулився, його шерсть їжилася.

— Щось сталося псові, — говорила пані Олена, дивлячись допитливо на чоловіка, — його поведінка сьогодні зовсім інакша, як завжди.

— Навіть пси поведуться інакше, як досі. Все змінилося. Але ж, це не тільки він, послухай!

Родина Диких замовкла та на-

слухувала, дивлячись у вікно. Відтіля з глибин зимової ночі долітало таке ж саме виття, така ж сама неспокійна скарга інших псів.

— Пси передбачують нещастя, — Олена відчула неприємний холод. Він збігав тремтінням здовж спину та присівши десь біля серця, давив його. Вона підійшла до шафи та вийнявши пухкий, білий шаль, накиннула його на себе.

— Холодно... Страшно...

Пан Дикий закурив цигарку та, дивлячись у вікно, щось міркував.

— Вийду, подивлюся, що діється в містечку.

— О, прошу, не йди! Я боюся!

— Ах, це тільки непотрібна тривога! Дурна поведінка одного, чи другого пса так непокоїть.

— Давніше цього не було. Пси мають передчуття нещастя. Пси попереджують людей. Фік поводитьсь зовсім незвичайно. Вони можуть...

Зорі перестали світити в вікно. Вони й небо відвернулись від землі, покинувши її власній долі. А на землі вили пси, віщуючи нещастя.

Тишу ночі сполошив гуркіт автомашин. Пан Дикий підійшов до вікна, наслухуючи.

**

— Їдуть вантажники, багато вантажників. Та може вони везуть який военний матеріал, чи що там.

Він обкинув оком сім'ю. Олена сиділа в кріслі, закутана в шаль і дрижала, наче від великого зима.

Хлопець клячів біля пса, стараючись заспокоїти його. Пан Дикий наслухував. Автомашини спинились серед площі й наче б порозділювались, далі поодинокі вози розбіглися вулицями міста.

— Роз'їхалися... — пан Дикий кинув недокурену папіроску й заходив по хаті.

Фік дрижав щораз більше. Він раз лизав Данові руку, то знову підбігав до господині й, дивлячись на неї, плакав жалібним скавулінням. Але ж зараз підходив до дверей та піднісши голову, вив.

— О, Боже, перестань Фік, змилуйся! За чим вони їдуть вулицями міста поночі?!

Перед вікнами спинилась автомашинка. На сходах загомоніли кроки тяжких чобіт. У двері стукіт прикладом рушниць.

— Відчиняй!

Фік кинувся до дверей із голосним гавкотом. На порозі станули два большевицькі вояки в плоских шапках із синім денцем.

— Збиратися!

Родина Диких збилась до купи серед хати, чоловік пригорнув до себе дружину й сина, наче стараючись їх захистити. Фік підбіг до вояків із голосним, ворожим гавканням.

— Вон! — крикнув один і підкованим чоботом копнув пса. Фік підлетів у повітря і з голосним скавулінням болю упав на землю біля вікна.

— Збиратися! За двадцять мінут маєте бути на автомашині!...

Вояки станули біля дверей із настромленими штиками, в руці револьвер готовий до стрілу.

— Але ж чого?! Але ж куди?! — пан Дикий хотів вияснення.

Та вояки стояли мовчки. Їхні обличчя були як з каміння: байдуже-непорушні. Один тільки вийняв із кишені годинник і став дивитися на нього.

За вікном панувала зловісна тиша, навіть пси не вили.

**

Сірий, зимовий ранок будився над містечком. Ще денце перед

домами стояли автомашини й докінчувано на них вантажити людей. Одних із них у тому, в чім були в хаті, в тонких черевиках і хатньому одягу: вони не вспіли, чи не змогли одягнутися. Других у теплих кожухах із валізками чи наплечниками. Жінки, чоловіки, діти. Люди стривожені, залякані. На рогах платформ вояки з револьверами в руці. Навантажені автомашини гуркотіли тяжко по бруквах міста.

В порожніх хатах залишилися забуті пси. Вони вили тривожно, наслухуючи гуркоти автомашин.

Фік лежав біля дверей і дивився на них, наче доходяючи приходу своїх господарів. Але вони не приходили. Вони не прийшли ані вполудне, щоб нагодувати свого пса, ані ввечорі, щоб варити харчі. Фік вив та скавулів так довго, доки не змучився та не западав у півсонне отупіння. З нього прокидався час від часу, розглядав порожню хату, ходив по кутах, обнюхував. Всюди пахнуло його господарями, його дотеперішнім життям. Але он там біля дверей гострий запах чужих чобіг. Обнюхуючи їх, Фік їжив шерсть і гарчав. Він кидався на двері, бив об них лапами та гавкав.

Так робив не тільки Фік, так робили інші пси містечка, що їм більшовики вивезли господарів у цю ніч. Вони прийшли на ці нові землі й наводили там свій лад.

Пізно ввечорі до хати Фікових господарів прийшли нові мешканці: сім'ї вояків, що вивозили туземців. Побачивши пса, що ще з голосним гавкотом кинувся на чужих, вояк копнув його та зачинив за ним двері. Фік злетів кілька сходів униз і гнаний тривогою, вибіг на вулицю.

Нова ніч застала його й багато інших псів бездомними й безпанськими на вулицях містечка. З неба, на якому не було зір, сів сніг. Фік не мав уже де й до кого вертатися. Нюхаючи сліди автомашин, він біг за ними. Вони збігали з вуличок на велику площу, де була школа, ратуш і тюрма. Там вони змішалися, а потім усі влились на широку дорогу, що вела на схід. Новий сніг замітав їхні сліди...

Ч А С Т О Г Р О Ш І !

8

Улюблена книжка

Із відповідей, що наспіли на нашу анкету, вибираємо одну, найбільш характеристичну. Вона цікава тим, що авторка не обмежується лиш однією книжкою, а подає їх більше.

На ст. 29 подаємо знов відтинок і прохаємо висловлюватись про книжки, що Вам найбільш припали до вподоби.

НЕ БРАКУЄ ВІДВАГИ

Книжка „Далекий світ“ Галини Журби сподобалась мені тому, що розбудила в мені тиху тугу за моїм власним „далеким світом“. Кожен із нас його має і коли авторці вдалося розбудити приспані американською дійсністю почування любови й туги за тим, що „далекій світ“ проявляв, то письменниці належить від нас велике признание.

Книжка „Чудасій“ Ольги Мак сподобалась мені через ту людину, яку авторка несприятливо назвала „чудасієм“. В нашій дійсності таких людей страшно мало! А щоб не тільки тужити за ними, а щось робити в тому напрямі, старатисьму розвивати у своїх дітей прикмети, що ними відзначався „чудасій“.

Книжка Івана Багряного „Тигролови“ так мені сподобалась, що я все буду її прочитувати для приємности.

А тепер залишилось останнє запитання анкети, що на нього жінки різно відповідають. Але на доказ того, що мені не бракує відваги, скажу одверто, що мені 39 років, маю три доні (при відважному поданні віку, я все представляю своїх дітей) і живу у Філадельфії.

Лідія Одежинська

Із листів до Редакції

До економічних проблем

Розкривши число за вересень, 1961, я була дуже задоволена, побачивши статтю Марти Коренець-Прийми „Жінка й економічні проблеми“. Та прочитавши статтю мушу звернути увагу на певні помилкові в ній твердження.

1. Термін „капіталізм“ вживається для окреслення економічної системи 18-19 ст. Сучасні соціально-економічні відносини називають терміном „вільної економіки“ або „відкритого суспільства“.

2. Марксистське твердження про

„регулярні економічні кризи“ не має в житті підстав, хоч як хочать знайти їх комуністичні теоретики в економіці ЗЛА й інших вільних країн. Навіть комуністичний теоретик Варга відмовляється визнавати т. зв. фази чи циклі. Після кризи в 1929-1932 рр. таких більше не було, бо такими не можна вважати незначні рецесії, що мали місце пізніше і були швидко поборені урядом.

3. Ніяк не можна твердити, „що державна інтервенція близько ніяка“, а це „часто небезпечне, а навіть катастрофальне на випадок несприятливих господарських умов“. Уряд ЗЛА приймає дуже поважні заходи в багатьох галузях політики й економіки, щоб запобігти інфляції, безробіттю та обниженню загального добробуту. Держжава все більше стає регулювати життя — напр., встановлює ціни на сільсько-господарські продукти та багато іншого.

Ще один момент хотілося відмітити, як спірний, а саме — що жінка, тримаючи три вугли хати, мусить приймати на себе ще й відповідальність за „економічний успіх родини“. На мою думку ця відповідальність повинна лежати на обох членах подружжя. Це правда, що жінка „повинна зацікавитися ближче зі структурою й причинами поодиноких економічних явищ, що їх тут часто зустрічаємо“, як слушно пише п-ні Коренець-Прийма, але заходи, що забезпечують родинний добробут повинні обговорюватись і вирішуватись спільно.

Олена Кононенко-Трофимовська
Економічна реф. СФУЖО

НА ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА

Пожертви наших Відділів на побудову пам'ятника Т. Шевченка у Вашингтоні не припиняються. З гордістю можемо подати до відома, що 34 Відділ СВА у Коговсі зложив 200 дол. на ту ціль. Це перша жертва тієї висоти з-поміж Відділів СВА.

Нещодавно повідомив нас 8 Відділ СВА у Бронксі про те, що зложив 100 дол. на руки місцевого Комітету. Це вже восьмий Відділ СВА, що зложив таку жертву. Окрім того членки Відділу зложили від себе 64 дол., так що від Відділу влинуло разом 164 дол. на ту ціль.

ВИРІВНЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

НАШЕ ЖИТТЯ — ГРУДЕНЬ, 1961.

Милий гість

Довідавшись, що д-р Софія Парфанович дістала першу нагороду на Конкурсі СФУЖО за свою повість про пса, що пройшов шлях з України до Клівленду, несучи з собою тепло українського дому, ми тут у Парижі зовсім не були здивовані. Ще раніше мали змогу оцінити цю повість з уривків, що їх читала авторка під час відвідин Парижа. Було це в літні місяці, коли Париж цілковито міняє обличчя. Постійні мешканці покидають його без жалю, зменшується число автомашин, хідники пустіють. У брамах дримають консьержки та коти, що шпарками заспаних очей слідкують за рідкими прохочими.

Та не всі квартали міста пустіють. На Елізейських полях, в Латинському кварталі й на бульварах життя б'є ключем до пізньої ночі, бо місце постійних мешканців займають чужинці. А в Латинському кварталі наш Літ.-Мист. Клуб відбуває свої сходини. Тому треба було оббігти весь квартал, щоб знайти куток у славній кафе Фльор, де традиційно збираються паризькі літератори.

Сходини Клубу почалися в піднесеному настрої. Адже С. Парфанович відома нам із часів нашої юности, як видатний лікар, діячка й письменниця. Сходини відкрила іменем Клубу п-на Марта Калитовська, а вступне слово про авторку виголосив ред. О. Жданович.

Дуже швидко сходини втратили офіційність і набрали характеру інтимної зустрічі з давнім і дуже добрим знайомим, що його не бачилося багатоміт та який хоче поділитись із приятелями всім пережитим.

Яке ж цікаве, повне та творче життя цієї жінки! Будучи лікарем-гінекологом Софія Парфанович не бачила у своїх пацієнтках тільки хворих, що їх треба лікувати, але також людей, що переживають і страждають, що часто й є причиною недуги. Бачила їх моральні заломання та завзяте змагання за життя. Все побачене й пережите будило потребу покласти спостереження на папір. Але щойно при

писанні непроминаючого твору „Гігієна жінки“ відчула в собі талант письменника і першим виявом його була збірка „Ціна життя“.

Фахова праця забрала весь час і обмежила можливості письменниці. Прийшла війна з короткими надіями й великим розчаруванням. Софія Парфанович поїхала до Києва, щоб пізніше взяти участь в організуванні середньої медичної школи у Львові. В книжці „У Києві в 1940 р.“ авторка щиро описала своє захоплення, з яким їхала до столиці й гірке розчарування, коли пізнала тверду підсоветську дійсність.

Праця в медичній школі повна труду й боротьби. Напотикалась вона на труднощі з боку влади, як також із боку колег-поляків, що бачили тут терен національної боротьби, боротьби за інтелігенцію. Але запал батьків, з яким вони рвались дати своїм дітям освіту, потреба української інтелігенції, так захопили Софію Парфанович, що вона не лякалась нічого. І тому відмова німецького окупанта відкрити наново ту школу, стала для неї важким ударом.

Якийсь час вагалась, чи виїздити їй на еміграцію. Але досвід тих двох років був настільки гіркий, що з наближенням фронту, письменниця поїхала на поневіряння в таборах.

Стала працювати лікарем у таборах для примусово вивезених робітників. Намагалась допомогти землякам, принести моральну підтримку тим, що в'януть, як рослини, пересажені в чужу землю. Видала збірку оповідань „Інші дні“ та „Загоріла полонина“, як останній дар Україні перед виїздом з Європи. Переїхала до Америки, де змушена була починати все спочатку, від вивчення мови аж до нострифікації диплому.

Важко звикати до нових умов життя. Туга за рідною землею, за теплом рідного дому спонукала її написати „У лісничівці“. Самітна, ізольована від своїх місцем праці, вона не увійшла в англо-саксонський світ, надто нам

Софія Парфанович
Author Sophie Parfanovych was awarded with first prize at the WFWUO Literary Contest

далекій. Розраду знайшла у природі й тваринах.

Приязнь людська — повна заперечень, конфліктів та страждань і непевности. Приязнь тварини — проста, інстинктовна й гармонійна. Тварина віддячує теплом і прив'язанням навіть за маленьку мисочку харчу. Але фахова праця так обсорбує, а умовини побуту такі, що не можна не лишати мати когось й пса, а навіть плекати квітів. Тому контакт із природою втримувала писанням.

Так постала повість „Люблю дїброву“, в якій показана людина, що за важко запрацьовані гроші купує кусник землі, щоб створити там маленький закуток. Щоб там заховатись бодай у свято від чужини.

Приємний вечір кінчається запитаннями про письменницькі пляни. Довідуємось, що авторка хоче переробити свій „Нотатник з Інсбруку“ на повість і має багато інших тем. А тепер тільки що випустила повість про когось, бо кіт, як і пес, є символом хатнього затишку, постійності.

У нашу зустріч вривається дисонансом заввага письменниці про видавничі труднощі та про важку продаж книжки. Ми якось заскочені, бо вважаємо заокеанську еміграцію настільки матеріально забезпеченою, що повинна б прямувати до розвитку духових вар-

Болісна втрата

Вістка про смерть Олени Гординської потрясла членством США. Не тільки, що вона прийшла несподівано і мало хто знав про її коротку й важку недугу. А в дійсності тому, що жива діяльність цієї жінки, її життєвий оптимізм і природний гумор казали всім забувати про її літа. Не хотілось вірити, не хотілось думати про те, що вона могла б відійти.

Олена Гординська походила із священничої сім'ї Бірчаків. Народилась 1886 р. у Чолганах, а дитинство своє провела в с. Підбереже коло Долини. Там побирала початкову освіту, а до вчительської семінарії ходила в Самборі. Нерозривно розказувала про події й епізоди, що насвітлювали цей для неї щасливий час.

В дуже молодому віці вийшла заміж за гімназійного вчителя Ярослава Гординського. Першим осідком молодого подружжя була Коломия і тут молода Олена поставила перші кроки у громадській праці, допомагаючи вбогим гімназійним учням.

Скоро подружжя переїхало до Львова. Діти, що ними Господь Бог поблагословив їх, були для неї великим щастям. Але її материнське серце не обмежувалось тільки власною родиною. Вона зогривала своїм теплом і дітей, що жили в неї „на станції“, вона розуміла біду студентів, що пробились. А потім сягнула далі, включаючись у допомогіві організації Львова.

Двадцять років позначені відбудовою нашого життя по війні. Найбільш упосліджені були тоді військові інваліди, що по нашій по-

тостей, яких основним чинником є книжка. Але виходить, що можливість не все йде в парі з домашньою бібліотекою...

Та ми скоро відкидаємо чорні думки й прощаємось з авторкою, повні оптимізму. Як бо не бути оптимістом, дивлячись на письменницю, що справді маленьку пані великого чину, що перемагає всі труднощі матеріального й морального порядку і творить та захоплює інших до творчості своїм прикладом.

Катерина Штуль

разці мусіли пристосовуватись до життя. Оцю ділянку вибрала собі Олена Гординська, коли станула до громадської праці. В Т-ві Опіки над Інвалідами, поруч інших роздобувала фонди й відвідувала потребуючих.

Але найближчі були її серцю — діти. Тому згодом бачимо її при праці в Т-ві „Укр. Захорон-

Олена Гординська
The late Olena Gordynska,
President of UNWLA Regional Council in Newark

ка“. За її головування (впродовж 12 літ вона була головою) ця установа скріпилась і розбудувалась. І коли Олена Гординська відійшла через родинні умовини, залишила добре поставлену опіку над найменшими у Львові.

Зазнали її опіки також інші, а саме львівські домашні помішниці. Їх було безліч тоді, отих убогих дівчат, що вирушили в місто, щоб здобути собі кусник хліба. Вона допомогла оснувати їх товариство „Будучність“ і впродовж 6 літ працювала в Управі його.

Та найбільшої посвяти зазнали від неї найбільш упосліджені — полонені під час 2. світової війни. Жіноча Служба Україні влаштувала для них перехідний пункт і тут, серед жахливої епідемії тифу в важких воєнних умовах працювали наші жінки. Олена Гординська завжди була на стійці й не покинула її навіть тоді, коли декілька працівниць, заразившись тифом померло.

В грудні 1947 р. вона прибула до Америки. З питомим їй життєвим оптимізмом не злякалась во-

вих умовин, а відразу станула до заробіткової і громадської праці. Скоро згуртувались біля неї й інші новоприбулі. А вона, ведена живим громадським інстинктом, включилась у місцевий Відділ США і притягнула й інших до нього. Цим кроком доказала свою громадську зрілість, яка не шукала особливих рямців для вияву, а вірила, що кожні рямці можна заповнити бажаним змістом.

Із влячністю відчули це місцеві Союзянки. Хоч перебувала на скромному пості секретарки Відділу, проте була для всіх авторитетом.

Згодом перебрала ділянку суспільної опіки в Централі США й перебувала впродовж трьох каденцій у Головній Управі. Коли ж у Ньюарку створилась Округна Рада, то стало ясно, що її може очолювати тільки Олена Гординська. І тому в повному розгарі праці, серед плянів на майбутнє, а не в затишші життєвого відпочинку вона покинула нас.

Глибоко потрясені цією втраченою, ще не можемо оцінити її постаті як слід. Але перше й глибоке враження, що залишилось — це погідна, життєрадісна вдача її, що так вміло підходила до людей і їхніх турбот. Це й було її головною зброєю у служінні українській спільноті в її важких хвилинах і потребах. І хоч була людиною високих моральних прикмет, проте розуміла людські слабості й ніколи не відкинула руки, що зверталась до неї у скрутну хвилину.

Постать Олени Гординської осяває ще одна прикмета. Вона не була мистцем і не проявляла замишувань в якомунебудь напрямку. Але в неї було тонке відчуття мистецьких вартостей. Доказом цього, як вона вміла підтримати й розвинути таланти своїх дітей. І в них Господь Бог винагородив їй усі життєві труднощі й удари.

А для тих, що zostались, вона може бути зразком. Зразком матері, що зогривала теплом свого серця своє домашнє вогнище і зразком громадянки, що боліла потребами й кривдою свого народу. І зуміла оба ці завдання у своєму житті сполучити.

Л. Б.

Новий почин

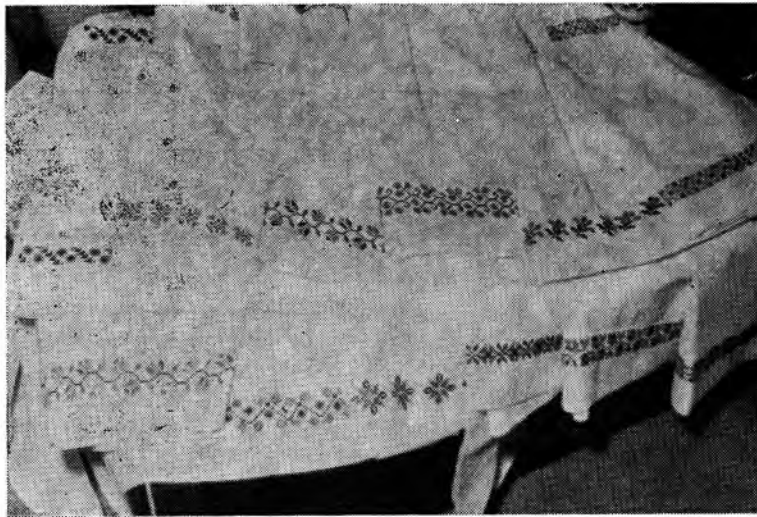
Запал пориває! Це ствердили членки 37 Відділу СУА в Дітроїті. У березні ц. р. повзято намір „вишити попередниці на виграші на чергову товариську вечірку“. При цьому членки вивчать і засвоять собі давній український шов — хрестик. Доню Демрей іменовано головою цього комітету. Ну, як зачинати?

Не всі членки знають українські взори, а вже в вересні нам треба мати 20 попередниць. Наша голова п-ні Слабий пожертвувала матеріял, Стелля Федик, вправна шваля, приєдналась до комітету. І так усі вони втрійку скоро поміряли, скроїли і частинно на машині пошили. Доня підбрала взори, закупила канву і нитки і розпочала на кожній попередниці для початківців взір. Знавці цієї справи, як Олександра Небоженко й Анна Након та, зрозуміло, Доня стали вишивати самостійно й справа набрала розмаху. Це правда, що на всіх наших зборах голова, стараючись придержуватись парламентарних правил, часто накликала до порядку. А тут треба було дбати про це особливо. Ось які завваги літали поміж членками під час коли йшла ділова нарада: „Я десь згубила хрестик“, або „я не порахувала добре ниток“, або „як витягаєте канву“, або „покажіть,

як вишивати скосом“ і т. д. Ділові справи мішались із хрестиками...

Дата нашої вечірки, себто 12. жовтня, наближалась. Уже всі попередниці, за винятком однієї, були готові. Дев'ятнадцять було їх (одна членка десь заподіла матеріял і не могла його віднайти). А на вечірку зійшлося около 70 членок і гостей у домі п-ні Скули. (П-ні Скула — це давніша Анна Михальчук, відома громадська діячка в Дітроїті). П-ні Слабий привітала гостей, що проходжувались і оглядали чудові попередниці, вилочені на стінах. Почалась гра. Кожен стіл змагався завзято, щоб виграти одну. Було багато зусиль і сміху.

Радісно спостерігати запал до якогось почину, коли він пориває членок. Але тим більше захоплює він, коли пориває за собою й гостей. П-ні Катерина Яремчук, членка 26 Відділу, прибула на вечірку з чудово вишитою попередницею з органди, яку бажала подарувати. (Жіноча інтуїція: як вона знала, що нам бракує одна?) Це була приємна несподіванка, якої не було в програмі. Отже тому виринула думка пустити її на виграш у користь пресового фонду Нашого Життя. Дуже добра думка, тим більше, що жовтень вважається місяцем книжки. Щира подяка

Попередниці, вишиті в 37 Відділі СУА у Дітроїті
From the "Apron Project," originated by Branch 37 UNWLA
of Detroit, Mich.

п-ні Яремчук і гостям за те, що придбали 8.80 дол. для нашого журналу.

Проект вишиваних попередниць був успішний. Кожна членка радо брала в ньому участь і з гордістю твори наших рук перейшли до тих щасливих, що виграли їх. Ручна робота не призабулась навіть у часі поспіху й механізації. Зорганізовані жінки плекають народне мистецтво.

Анастасія Вокер

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Олени Гординської складає 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“

67 Відділ СУА у Перт Амбою

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу дорогої й незабутньої бл. п. Олени Гординської складають на фонд „Мати й Дитина“

Олена й Олександр Лонкевичі
в Рочестері

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. Олени Гординської складає 5 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Ольга Грицай, Перт Амбой

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Обом нашим членкам пп. Катерині Брікнер і Анні Наконечній висловлюємо щире співчуття з приводу невіджалуваної втрати їх матері Анастасії Кавецької й замість квітів на могилу складаємо 10 дол. на Фонд Бабусі.

Управа 55 Відділу СУА
в Лос Анджелесі

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу бл. п. Марії Петруняк складає 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Уляна Терлецька, Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітового подарунку для хворої членки Управи п-ні Євгени Миськи, складаємо на її бажання 3 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Управа 22 Відділу СУА
у Шикаго

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА НЮАРК, Н. ДЖ.

Важким сумом пройняла всіх вістка про те, що дня 27. жовтня 1961 відійшла у вічність членка Гол. Управи й голова Окр. Ради СУА, бл. п. **Олена Гординська**. Перебіг її життєпису подаємо на іншому місці. З глибоким жалем прощала її українська громада. Дня 29. жовтня відбулась у похоронному заведенні Литвинів па-нахида, на яку прибуло численно українське громадянство. Біля до-мовини промовляла голова Цен-тралі СУА п-ні Олена Лотоцька, орг. референтка Окр. Ради п-ні Ірина Свистун і диригентка хору 28 Відділу СУА п-ні Оксана Тар-навська. Другого дня відбувся по-хорон при численній участі гро-мадянства. Союзнянки провели свою голову Окр. Ради в останню дорогу та попрощали її над моги-лою. Промовляли: п-ні Катерина Пелешок від Централі СУА, п-ні Марія Стефанів від Окр. Ради, а п-ні Ольга Муссаковська від 28 Відділу СУА.

Покійна залишила в глибокому смутку синів Святослава, Богдана й Володимира, дочку Дарію, не-вісток, зятя, 8 внуків і одну пра-внучку. Глибоко відчули цю втра-ту всі Відділи СУА, що працюва-ли під її лагідним проводом, з жа-лем попрощала її Головна Упра-ва СУА. Вічна Їй Память!

Екзекутива СУА

НАШЕ СПІВЧУТТЯ

З приводу смерті дорогої нам усім голови Окр. Ради СУА в Ньюарку бл. п. **Олени Гординської** складаємо О-кружній Раді в Ньюарку вираз нашого щирого співчуття.

Окружна Рада СУА
у Філадельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу і в пам'ятя бл. п. **Дмитра Гараса**, батька нашої скарбнички **Мері Крафтон**, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Членки 37 Відділу СУА у Дітроїті

До дітей доброї волі

Прочитали ми в Нашому Житті вістку про те, що діти Клівленду влашту-вали імпрезу в користь дітей залишенців за океаном. Який гарний доказ охоти й уваги!

Окрім цієї є ще й інші можливості взаємин. У нас тут відчувається великий брак дитячої й молодечої літератури. Нашим дітям рідко коли попадає в руки українська лектура. Старі таборові видання вже зовсім вичерпані. А голод на українську книжку є!

Отже й звіт 33 Відділу з Клівленду підсунув нам думку, чи не могли б діти з-за океану прислати по книжечці дівворі в Німеччині й Австрії? Напевне зна-йдуться діти, що схочуть зробити такий невеликий дарунок. Та й дитина, яка вишле книжечку і подасть свою адресу, дістане подяку від тієї, що книжечку дістане. В такий спосіб можна буде нав'язати безпосередній зв'язок між дітьми і пов'язати їх надалі вузлами приятного контакту.

Посилку слід спрямовувати на адресу Гол. Управи Об'єднання Україн-ських Жінок у Мюнхені.

Украинischer Frauenverband, München 2, Dachauerstr. 9, Germany.

Орися Яримович, Шкільна Референтка ОУЖ у Мюнхені

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Олени Гординської** складаю 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“.

Ольга Коренець

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу незабут-ньої, дорогої бл. п. **Олени Гордин-ської** складає на фонд Матері й Ди-тини 10 дол.

Олена Назар

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на свіжу могилу бл. п. **Олени Гординської** складає на фонд Матері й Дитини 10 дол.

Олена Федак-Шепарович

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

Замість квітів на могилу невіджа-луваної бл. п. **Олени Гординської** скла-дають на фонд Матері й Дитини \$10.

Михайлина й Антон Чайковські
Леся й інж. Лев Яцкевичі

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

Знов дві читачки „Нашого Життя“ уфундували передплати для старших жінок в Європі. Це є — п-ні Анна На-стюк із Ньюарку, Н. Дж., голова 28 Відділу СУА та відома громадська ді-ячка в цій місцевості. Друга — це п-ні Софія Воробець з Англії, яка до-казала, що й наші читачки в цій кра-їні бажають розрадити наших бабусь.

ЗАМІСТЬ ПОДАРУНКУ

Замість подарунку для хворої член-ки **Софії Коріляк**, при відвідинах у шпиталі вплачуємо чергову перед-плату Нашого Життя за неї. Дай Боже скоро видужати!

Управа 48 Відділу СУА
у Філадельфії

ПОЖЕРТВА

У другу річницю смерті б. голови нашого Відділу бл. п. **Розалії Сидорик** складаємо 3 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Управа 22 Відділу СУА
у Шикагу

У змагу за Наше Життя

Контест приєднання передплатниць продовжується. Пресові референтки і читачки журналу придбали нам кільканадцять нових передплатниць.

Пригадуємо умовини контесту: всі ті, що приєднують 5 передплатниць і пришлють передплату, дістають одну передплату Нашого Життя даром або книжок вартости 5 дол.

Ось хто приєднав нам передплатниць в останньому часі:

Наталія Чапленко, Бруклін	5	Наталія Когуська, Вінніпег	1
Флоренс Дорошенко, Ірвінгтон	1	Ореста Пілецька (29 Відд.), Шикаго	5
Марія Дранка, Бофало	1	Людмила Сердюк (11 Відд.) Трентон	4
Софія Горобець, Брадфорд	2	Хто черговий?	

АДМІНІСТРАЦІЯ „НАШОГО ЖИТТЯ“

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ТРИНАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДВАНАДЦЯТЕ

Під кінець року

З закінченням 1961 р. виринає оправдане бажання повести підсумки нашої праці. „Рік — не вік“, каже народня приповідка. Але скільки подій може він вмістити!

Почнемо від організаційної ділянки. Найзамітнішою подією є тут об'їздка наших складових організацій в Європі, що її провела вліті ц. р. п-ні Ірина Павликовська. Ці зустрічі з Управами, розмови з членством встановили наново особистий контакт, закріплення на Світовому Жіночому Конгресі. Окрім того складові організації довідались про працю СФУЖО ширше й докладніше, ніж це можна зробити обіжником чи звітом.

Слідувала потім звітна об'їздка п-ні І. Павликовської в ЗДА й Канаді. Через брак часу вона обмежилась тільки до кількох зустрічей. Та в розмові з Управами складових організацій і членками-прихильницями вона дала перегляд нашої ситуації в Європі та скріпила наш духовий контакт із тамошніми посестрами.

Рівночасно скріплено й зв'язки з міжнародними жіночими організаціями. Участь І. Павликовської в Конгресі Міжнар. Жін. Союзу в Дабліні, Ірландія (21. серпня — 2. вересня) принесла поважний успіх. Вперше могли ми, як заприятельна організація, там звітувати. До цього осягу помогла нам участь у попередніх конгресах (Коломбо, Атени) і це є доброю вказівкою на майбутнє.

Окрім того треба згадати й контакти наших складових організацій. Ліга Українських Католицьких Жінок Канади взяла участь у Конгресі Союзу Католицьких Жіночих Організацій (СОКАЖО) в Римі, якого вона є повноправним

членом. ЛУКЖ репрезентували там п-ні др. Стефанія Потоцька, голова і п-на Марта Калитовська з Парижа.

У культ.-освітній ділянці діє Культ.-Освітня Комісія СФУЖО (голова п-ні др. С. Карпінська), яка визначає теми для імпрез та підбирає матеріяли для них. Цього року кинено гасло „Поклін Т. Шевченкові“ й деякі складові організації надали цю тему Святові Жінки-Героїні. Відзначено 100-ліття народин Любов Яновської і 80-річчя Марійки Підгірянки.

Успішно розгортається акція Гуртків Книголюбів. У них членки жін. організацій знайомляться з сучасною літературою та підтримують її купівлею української книжки. До тепер діють два Гуртки (Нью Йорк, Монреал), а далші мають заснуватись у Філадельфії й Дітроїті.

Заплянована на Світовому Жіночому Конгресі у 1959 р. Секція Журналісток оформилась з осідком у Вінніпегу під головуванням п-ні Стефанії Бубнюк, редакторки „Жін. Світу“. Число зголошених працівниць пера доходить до трьох десятків.

Другий з черги Літ. Конкурс СФУЖО ім. Марусі Бек переведено у Вінніпегу на оповідання або повість для юнацтва. Нагороди одержали — Софія Парфанович („Фік“, повість про пса), Ольга Литвин („Дві відьми“, оповідання з українського села) і Анна Пешко („Три оповідання“, перекази й легенди). Відзначено оповідання Наталі Савченко, Ярослави Острок, Люби Вітошинської, Олександри Шпак.

На пропозицію СФУЖО відзначити 5-ту річницю смерті Олени Кисілевської відгукнулись жіночі організації Монреалу, влашту-

вавши поїздку на її могилу в Оттаві та відбувши поминки й пахиду.

Референтура нар. мистецтва займається розглядом цієї ділянки. Створено Комісію Нар. Мистецтва з осідком в Едмонтоні (голова п-ні Анна Марія Баран), що займається збиранням узорів та дбає про стилевість народнього строю.

У виховній ділянці продовжувано Семінари для матерей у наших осередках. Ці зустрічі дали новий досвід, як щодо форми Семінарів, так і щодо тематики їх. Матеріал Семінарів перебито на циклостил і складові організації дістали його до використання.

У часописі „Вільне Слово“ введено виховний порадишник.

Збільшилась також кількість дитячих світличок, де дошкільнята збираються раз у тиждень, щоб вивчати віршики й пісні та провести час у своєму гурті.

Над цією справою працюють три Виховні Комісії з осідком у Філадельфії (голова п-ні М. Стратієнко), у Торонті (голова п-ні І. Петрів) і в Сідней, Австралія (голова п-ні І. Пеленська).

Референтура суспільної опіки має за завдання скоординувати допомогову акцію жіночих організацій і оперти її на нових методах праці. В тій цілі створено Комісії Сусп. Опіки, одну з осідком у Торонті для Канади (голова п-ні Є. Янківська), а другу з осідком у Дітроїті для ЗДА (голова п-ні М. Квітковська). Перша Комісія відкрила порадишник сусп. опіки в часописі „Вільне Слово“, а друга провела курс сусп. опіки для пізнання нових метод у тій ділянці.

Про фінанси СФУЖО дбає фінансова референтура разом із Фінансовою Комісією, з осідком у

Український Жіночий Союз

(Закінчення)

У Секція для піддержання товариського життя у Відні уряджувала вечірки і товариські сходини сама або з іншими організаціями, доходи з яких призначувались на добродійні цілі. Головою секції короткий час була О. Федак. За її виїздом до краю, ведення секції перебрала Управа Союзу, беручи участь в уладжуванні національних свят. В 1920 р. взяв Союз участь у святкуванні річниці повстання укр. держави в Галичині, де промовляла М. Рудницька-Лисяк, а в 1922 р. говорила Анна Жук на тему „Участь жінки у визвольній боротьбі“.

Союз брав участь у відкритті Віль-

Торонті. Тому, що вкладки складових організацій не вистачають на повне розгорнення праці, Фін. Комісія вперто змагається за придбання фондів. Почесна голова Фін. Комісії п-ні Люба Луцька і діюча голова п-ні Є. Янківська та секретарка п-ні М. Мудрик вкладають у це багато сил і вміння.

Інституція індивідуальних членок, що їх звано членками-прихильницями, оправдала себе впродовж років. У них праця СФУЖО знаходить моральну й матеріальну піддержку, якої кожна установа потребує. В цьому році число членок-прихильниць збільшилося помітно.

Доволі давно вже створено при СФУЖО економічну референтуру. Економічне положення українки у вільному світі вимагає розгляду і студій. В тій цілі референтка п-ні О. Трофимовська провела анкету, якої вислід подано до відома на Світовому Жіночому Конгресі. В найновішому часі референтка опублікувала статті про економічне положення жінки в УССР.

Цей короткий перегляд праці СФУЖО дає погляд на те, що виконано в 1961 р. Як бачимо, праця розгалужена й основна. Вона входить у всі ділянки життя жіночих організацій та показує шлях новими методами й новим підходом. Рівночасно репрезентує нас та наші змагання перед вільним світом та у власному громадянстві.

Олена Залізник

ного Українського Університету у Відні в 1921 р., де привіт виголосила О. Залізник. У 1922 р. взяв Союз участь в уладженні вечірки в честь О. Олеса, а 18. лютого 1923 р. Союз разом із Секцією студенток при т-ві „Січ“ (яка між іншим була заснована з ініціативи О. Залізник), улаштував вечірку на честь М. Заньковецької, зприводу 40-ліття її сценічної діяльності. На цій вечірці Анна Жук мала реферат про „Значіння укр. театру на Великій Україні і ролю М. Заньковецької в ній“, М. Крушельницька поділилась своїми споминами про М. Заньковецьку під час її виступів у Галичині, а В. Крушельницька продеклямувала вірш О. Олеса, спеціально написаний на це свято, на прохання голови Жіночого Союзу. Дохід з вечірки в сумі 710.000 кор. ав. і дохід з концерту піяністки Г. Левицької, уладжений при допомозі Союзу, в сумі 200.000 ав. кор. переслано артистці до Києва.

6. Секція українсько-німецька, створена в 1922 р. з ініціативи п-ні О. Залізник з метою притягнення до праці німок, одружених із українцями. Головою Секції була п-ні Людмила Бурчинська. Вона нав'язала контакт із Міжнар. Червоним Хрестом, Міжнар. Комітетом Допомоги Дітям у Женеві, Українсько-Канадійським Червоним Хрестом і місцевими жіночими організаціями. З засобів, одержаних від тих організацій, влаштовано Свято Ялинки, на якому обдаровано поживою 80 дітей. Секція уладила пораду для матерей-українок з лікарськими оглядинами дітей. Лікарську поміч уділяли д-р А. Бурчинський і д-р Полотнюк-Пристаї. Після виїзду п-ні Л. Бурчинської з Відня Секція перестала існувати.

Починаючи з 1923 р. діяльність Укр. Жін. Союзу все зменшувалась з причини виїзду емігрантів із Відня. Праця Укр. Жін. Союзу тепер проявлялась радше у співпраці з іншими товариствами, як, напр., зі студ. т-вом „Січ“ головню в уладжуванні національних свят, а також розвагових вечірок.

Коли ж у 1924 р. наспіла вістка про трагічну смерть Ольги Басараб у польській тюрмі, Укр. Жін. Союз по-

містив у віденській пресі відповідний комунікат і влаштував, окрім жалобних сходин самого товариства, публичні збори, на які прибуло багато чужинецької публіки. Головну промову виголосила Софія Русова, накреслюючи невідрадні положення галичан під польською владою. Також повідомив Укр. Жін. Союз про те українське жіноцтво в Америці з закликом збирати гроші на її пам'ятник.

Цим виступом Укр. Жін. Союз звернув на себе увагу австрійської влади. Ствердивши, що товариство не зареєстроване, зажадав реєстрації статусу, що й проведено у травні 1924 р. При тому заборонено Укр. Жін. Союзові займатись політичними справами.

Здається в 1926 р. Укр. Жін. Союз вітав Лідію Шишманову, дочку Михайла Драгоманова, яка прибула на Конгрес Есперантистів у складі болгарської делегації. У 1930 р. відбувався в Відні конгрес Міжнар. Жін. Ради, на який прибула у складі канадійської делегації Анна Йонкерс із Канади. Бажаючи повести заходи для відновлення членства українок в тій міжнар. організації, приїхали також Софія Русова з Праги і Мілена Рудницька зі Львова. Усіх трьох вітав Укр. Жін. Союз бажаючи піддержати їх у намірах. У 1927 р. по уступленні Анни Жук, вибрано головою Олену Левинську. В часі головування п-ні Наталії Грос, яка прийшла після п-ні О. Левинської, найвидатнішою подією в житті Укр. Жін. Союзу була його участь у Міжнар. Кулінарній Виставі в 1933 р. При тісній співпраці тодішнього Укр. Клубу, що об'єднував всю українську інтелігенцію Відня, вдалось нам одержати окремий стіл. Членки Укр. Жін. Союзу прикрили його вишнваним обрусом і заставили добірними стравами й укр. писанками. Дижур мали дівчата в гарних народніх строях. Український стіл став сенсацією на виставі й коло нього задержувалось багато відвідувачів. Також була прихильна згадка в віденській пресі, а жюрі призначило Укр. Жін. Союзові золоту медаль.

У 1934 р. вибрано головою п-ню С. Максимович, яка повадила Укр. Жін. Союз до травня 1938 р., коли з приходом гітлерівської влади його, як і інші українські товариства у Відні розв'язано. Видатнішою подією того часу була участь Укр. Жін. Союзу в Українському Жіночому Конгресі у Станиславові. Представницею його

була п-ні Олена Левицька, що перебувала тоді у Львові.

Архів Укр. Жін. Союзу пропав, а збережено тільки два зшитки протоколів за перших років діяльності та кілька звітів із заг. зборів, що були надруковані в пресі.

Український Жіночий Союз проіснував 18 років (1920-1938), від 1938-1957 р. був нечинний. Щойно коли в 1956 р. Австрія почала знов самостійно існувати, створилась у Відні ініціативна група під проводом д-р Ірини Зошук-Прісневської, яка повела заходи для відновлення діяльності. Давній статут із правом закладати філії по цілій Австрії затверджено австрійською владою. У лютому 1957 на основних заг. зборах вибрано п-ню д-р Ірину Зошук головою. У 1959 р. Укр. Жін. Союз став членом СФУЖО.

Впродовж 40 літ існування Укр. Жін. Союзу відійшли у вічність такі його члени: Ольга Басараб, замордована в польській тюрмі, д-р Надія Суворцова, розстріляна в Харкові, М. Крушельницька, що не перенесла трагедії своєї родини і переслідувань большевиків, Харита Кононенко, розстріляна німецьким гестапом на Волині, д-р Ярослава Кучковська, талановита молода письменниця, що померла передчасно, М. Левицька. В Чехії померла Софія Дністрянська, а у Відні О. Вігошинська, яку на цвинтарі прошала Ганна Жук від цілої української громади. Почесний член Укр. Жін. Союзу проф. Софія Русова померла в Празі.

Відень, у вересні 1960 р.

ЧЛЕНКИНИ-ПРИХИЛЬНИЦІ СФУЖО У 1961 Р.

Праця СФУЖО знаходить зрозуміння серед кругів наших членок-прихильниць. Число їх прибуває й зацікавлення справами СФУЖО росте. Управа СФУЖО інформує їх при помочі обіжників та Вістей СФУЖО. Деякі кличі, як праця Гуртка Книголюбів, знаходять між членками-прихильницями живий відгук.

Вкладка, яку вплачують членки-прихильниці СФУЖО, являється цінною підтримкою для його починів. У 1. півроці 1961 вирівняли її:

Інк. Базюк Стефанія, Баран Анна Марія, Березовська Наталія, Борис Олена, Бригідер Іванна, Брикович Володимира, Велигорська Марія, Величко Марія, інж. Вертипорох Леоні-

НАШЕ ЖИТТЯ — ГРУДЕНЬ, 1961.

Управа Укр. Жін. Союзу в 1925 р.

Сидять зліва на право: Марія Левицька, Ганна Жук, авторка статті, Марія Крушельницька, Олена Залізняк. — Стоять зліва на право: Ярослава Лагодинська, Ольга Коссака, Марія Плевако.

The Board of the Ukrainian Women's Ass'n in Vienna, Austria in 1925

СВІТОВИЙ РУХ МАТЕРЕЙ

Париж, 12. жовтня 1960.

До Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, Філадельфія

Щиро дякуємо Вам за надіслання Вашої праці, виданої з нагоди 50-ліття Міжнародного Жіночого Дня. Читajući її, ми дістали широку картину життя матері в ССРСР, яка мусить так важко працювати й не може виповнювати свого призначення матері біля своїх дітей. Таке жалюгідне зрозуміння рівноправності жінки й чоловіка позбавлене людського зміслу.

Делем, Ген. Секретарка

ПОЖЕРТВА

З нагоди 5-ліття смерті незабутньої голови СФУЖО Олени Кисілевської складаю на Фонд П'ятсот 5 дол.

Мар'яна Мельник

Третій Літературний Конкурс СФУЖО

У листопаді ц. р. проголошено Третій Літ. Конкурс СФУЖО фундації Марусі Бек, для жінок-письменниць або тих, що хотіли б ними бути.

Предметом Конкурсу є: репортаж або опис подорожі із сучасного життя.

На нагороду призначено 200 дол., а саме по 100 дол. за два рівнорядні літературні твори.

Реченець закінчення Конкурсу: 31. березня 1962 р.

Надіслані твори розгляне Мистецьке Жюрі, до якого увійшли — Іван Коревицький, Ольга Кузьмович і Марія Струтинська.

Конкурсні твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище авторки в окремій, запечатаній коверті на адресу канцелярії СФУЖО у Філадельфії з допискою: „Для Комітету Літ. Нагороди“.

КОМІТЕТ ЛІТЕРАТУРНОЇ НАГОРОДИ

Із життя наших Централь

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК АНГЛІЇ

Дня 1. жовтня 1961 відбулись у Брадфордї Заг. Збори ОУЖ. Їх відкрила голова п-ні А. Остап'юк, а предсідницею зборів була п-ні О. Єнкала. Звіти Управи виказали постійний зріст, що позначився в різних ділянках.

Організаційно ОУЖ збільшилась на один Гурток (Редінг). У звітному часі відбуто дві конференції голів та членів Управи Гуртків. Голова зробила 10 орг. поїздок, окрім того й інші члени Гол. Управи відвідували Гуртки. У липні ц. р. посвячено прапор ОУЖ у Лондоні. Гол. Управа ОУЖ тісно співпрацювала з усіма українськими організаціями Англії й у серпні вітала делегатку СФУЖО п-ні Ірину Павличковську. Звітували пп. Остап'юк і Андрущенко.

Референтура нар. мистецтва розгорнула роботу в двох напрямках. Перш усього повела кампанію у справі стилевого полтавського строю, проводячи доповіді, покази й висилаючи крої і взори. Дальше підняла акцію вишивання взірників для музейної збірки ОУЖ. Проведено курс писання писанок у кількох Гуртках. Звітувала п-ні У. Андрущенко.

Референтура суспільної опіки могла виказатись збіркою одягу, що його вилано в 12 пачках до Польщі. Гурток у Блекберні допомагав місцевим хворем. Звітувала п-ні mgr. Л. Поврозник.

Конференція голів Гуртків ОУЖ із Гол. Управою ОУЖ Англії

Сидять зліва на право: пп. Л. Поврозник, Б. Крушельницька, А. Остап'юк, тодішня голова, У. Андрущенко, М. Цебрій, М. Дюк, В. Роснецька.
The Ukrainian Women's Association in Great Britain called in Manchester a Conference of its Branch Presidents

Референтура культ. освітня й пресо-ва предложила 11 чисел Жін. Сторінки, що появилась в „Укр. Думці“. Сторінка подає багато організаційного матеріалу і живо читається. Також видано серію Великодніх карток, що їх Гуртки розпродували. Звітувала п-ні Б. Крушельницька.

Виховна референтура не звітувала, але виховним темам були присвячені доповіді на конференціях голів. Окрім того містоголова п-ні Андрущенко провела доповіді й курс вишивки на таборі СУМ.

До нової Гол. Управи ОУЖ увійшли: п-ні О. Єнкала, голова, п-ні А. Остап'юк, містоголова, п-ні М. Дюк, скарбничка. Референтками стали: п-ні У. Андрущенко мистецькою, п-ні Л. Поврозник сусп. опіки, п-ні О. Роснецька, культ. освітньою, п-ні Б. Крушельницька пресовою, а пп. Н. Марченко і Е. Михалкова, вільними членами. До Контр. Комісії увійшли пп. Л. Голубович і М. Цебрій. Секретарку мають кооптувати.

Цей короткий звіт дає погляд на працю ОУЖ в останньому часі. Найбільше розгорнулась вона в ділянках організаційній і нар. мистецтва, що треба повитати. Це дає запоруку міцних підстав і майбутнього розвитку і в іншому напрямку.

Про працю Гуртків ОУЖ подамо пізніше.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОК У НІМЕЧЧИНІ

Шостий З'їзд делегаток ОУЖ у Мюнхені дав нам багато. Ми там не тільки довідались, що пророблено за звітний період від 5-го Зз'їду ОУЖ. А нові членки-делегатки мали можливість дечого навчитись і переконатись, як можна у спільній праці і згоді досягти таких успіхів, як мала ОУЖ завдяки безкорисній праці членок Гол. Управи під керівництвом п-ні доц. Сулими-Бойко. Аж серце радувалось, дивлячись, що зібралась велика кількість жіноцтва без різниці політичних чи релігійних переконань, щоб спільно порадитись і накреслити плян праці на майбутнє.

Тепер настали дні дальшої важкої, нераз невдячної праці для нововибраної Гол. Управи ОУЖ на відтинку організування цілого нашого жіноцтва, розсіяного по всіх закутках західньої Німеччини.

Видно з усього, що організація українського жіноцтва, як така, злягоджує всі тертя, що виникають із партійної чи релігійної приналежності нашого громадянства. Доказом цього може послужити наша оселя Дюссельдорф-Верстен. Перед заснуванням Відділу ОУЖ тут були деякі тертя, а після цього воно нараз зникло, немов би нічого подібного й не було.

Тепер ми всі спільно, як одна родина, взялися до праці й даємо приклад нашим чоловікам. Головним нашим завданням під цю пору — це збереження нашої дітвори. Проходячи вулицею нашої оселі ви не почувете, якби не прислухались, ніодного українського слова між нашими дітьми. Німецька школа й чуже оточення роблять своє. Отже й тут треба нам почати діяти, щоб наші діти освідомили собі, хто вони.

В першу чергу треба нам подбати про оснування шкіл українознавства і дитячих садків там, де їх немає.

Не забуваймо, що ми старіємось і треба буде передати нашу спадщину молодому поколінню. А також коли б нам чи нашим дітям була можливість повернутись на Україну — що ж тоді буде, коли вони будуть духово чужими?

Тому треба нам згуртувати всіх жінок-матерей у Відділах ОУЖ і всю увагу спрямувати на нашу дітвору.

Олександра Степанюк

- Ukrainian Woman -

O U R E N G L I S H C O L U M N

Ukrainian Christmastide

With the arrival of gradually cooling weather and the stormy and cold autumnal winds, our thoughts turn to the coming of Christmas, and, especially, to Ukrainian Christmas or Christmastide, as we are wont to call and cherish it.

All of us, the oldsters and the youngsters, are eagerly looking forward to that Holy Day and are beginning to prepare for it, each in his or her own fashion. Some of us are getting our Christmas Club checks and are poring over lists of those of our relatives and friends who will benefit by that check. Others among us are planning trips as Christmas guests. Still others, and probably most of us, are planning to be the hosts, to those dear and close to us, some from near and some from afar.

Yet, sometimes, we cannot help but think whether all this excitement, hubbub and disruption of our ordinary behavior pattern before Christmas is necessary. After all, Christmas stands for deep spiritual happiness and love. In the Birth of Jesus Christ, who came here to save humanity, there is hidden an epochal event and mystical power. In the face of this bald fact, all of our usual diversions, excitement and distractions connected with Christmastide pale into insignificance.

Still, human nature is human nature, especially in the case of those of us who are Ukrainian, either by descent or birth. And so we continue to adhere to Ukrainian Christmas customs. Each one of these customs has a meaning attached to it, dating back to olden times. In essence they are quite a clear reflection of all the trials and tribulations of our

Ukrainian ancestors. And all of them are worth examining, their roots, growth and development.

And truly speaking, their roots are very deep indeed. Many of the present day Ukrainian Christmas customs date back to pagan times in the history of Ukraine, way back when Christianity was introduced into Ukraine. With the passage of time these ancient, primitive and pagan customs had the edge rubbed off them, for the human mind and heart became more alert and progressive. Nonetheless, the vestiges of those ancient pagan customs have remained among the Ukrainian people. As in the case of other Christian peoples, these customs infiltrated Christian customs and traditions and became a part of them. The occult powers of pagan mythology, then believed to be such, lost that meaning with the development of Christianity, but still their so-called magical qualities were tolerantly accepted, just as a matter of custom.

Among some of these customs among Ukrainians pertaining to Christmas is the belief that during the Holy Supper — that is Christmas Eve Supper, all members of the family should be together. "God save us" — people say — "wherever else you spend this night means that throughout this entire year you will wander about this whole world." How much care is then taken to have the whole family be together in observance of Christmas Eve.

God forbid! No family disputes, a normal thing to be sure, are allowed on Christmas Eve and Day. Indeed not! For on that Christmas Eve and Day, one has to make peace even with one's

own worst enemy, and solemnly promise that during the coming year that peace will remain unbroken and inviolate, within the household and outside of it. What a fine gesture this is as a first step toward the peace that Jesus Christ preached.

Aside from the serious aspects associated with the Ukrainian traditional way of observing Christmas, there are also some of a humorous nature. Oftimes the housewife cannot recollect whom she may consider as her enemies or even her potential enemies. So what does she do? She simply stuffs up all the cracks and holes that she may find anywhere in the household, and, in the process, whispers to herself some sort of an incantation: "'Tis not the holes or cracks that I am sealing up, but the mouths of strangers, to keep them shut up from uttering falsehoods against me and mine throughout the whole year."

The Holy Supper itself! It is replete with a multitude of popular beliefs and superstitions. In a corner, close to the table, the husbandman sets up a sort of a home altar. Its center is a sheaf of wheat and oat stalks. At its base are placed objects which are supposed to represent farm implements. The sheaf is supposed to represent the bounty of harvest time. It also is supposed to represent the souls of departed, but not-forgotten, ancestors. That is why it is called the "Dyidukh" — a sort of a grandfather. All of this, combined, is supposed to be an augury of a good harvest during the coming year.

City dwellers in the past or in the present, and by those are meant Ukrainians, have not had

the pleasure of continuing some of these olden Ukrainian customs. Still some of the UNWLA Branches — especially for the benefit of their members — buy sheaves of wheat and oat stocks from Ukrainian farmers.

Just before the Holy Supper begins, there used to be the custom, when Ukrainians in their native but foreign enslaved land were enabled to do so, when the husbandman and his wife would ceremoniously go around the enclosure surrounding their home, carrying with them the newly baked “holy bread” loaf, some honey and poppy seeds. These were the symbols of the fertility of God’s nature.

The woman would scatter the poppy seeds all around her. Why? So that when “the witches would come around to pick up these seeds, they would be unable to contaminate our cattle.” Upon returning to their straw thatched cottage, the husbandman would make a dent into the threshold with his ax, “so that no beast will venture to cross it.”

Numberless such Ukrainian

Christmas customs can be cited here, such as the custom of putting hay under the table cloth upon which the Holy Supper is served, or the eagerly waited appearance of the Evening Star, the sign for the Christmas festivity to begin with the Holy Supper. Space limits here do not permit elaboration. Yet the few instances cited here should give the reader some comprehension of how Ukrainians in the olden and the newer times like to celebrate Ukrainian Christmas. The customs they follow are truly symbolic, especially pertaining to the Manger and the Star of Bethlehem.

These customs should be adapted to modern times, and yet retain their pristine purity, especially in these times of mechanization and materialism, plus the atomic age, which threaten all of the spiritual values which Jesus Christ preached and endowed us with.— S. S.

The house with an old grandparent harbors a jewel.

Chinese Proverb.

Chapter 37

DETROIT

Cross-Stitch Embroidery Apron Party

Enthusiasm is contagious, and members of Chapter 37 had really caught the bug! In March a project was conceived “to embroider aprons as prizes for the next money making party,” thereby fostering, and learning the ancient Ukrainian art, the cross-stitch. Donia Demray was appointed committee chairman to head the project. “Nu, yak zachinaty?” Not all members know the art, and we must have twenty aprons by September. President, Myrtle Slaby, donated the fabric — Stella Fedyk, well known seamstress, joined the committee, and between the three of them in no time the material was measured, cut, and partially machine-sewed. Donia selected the various designs, supplied the “kanva” and the thread, and started a design on each apron for the beginners. Experts like Alexandra Nebozenko, and Anna Nakon, and Donia went ahead on their own, and the undertaking was in full swing. While it is true that some of the Chapter meetings had to by-pass parliamentary procedure, and our president tried to keep order, but it all resulted in sociability, fun, fellowship and individual appreciation. Some of the things overheard while meetings were in progress: “I lost a stitch”—“My count must have been wrong.”—“How do you pull kanva?” “Show me how to stitch diagonally,” and so on. Business and cross-stitches did mix.

The date of the party, October 12th rolled around, and all but one apron were ready for the lucky winners. Yes, nineteen (one member misplaced hers and has not found it yet). Some 70 guests and members gathered for the party at the home of Mrs. Adolph Skula. (Mrs. Skula is the former Anna Michalczuk, a well known Ukrainian community worker). Myrtle Slaby welcomed the guests as they cir-

The UNWLA cultural booth at the Women’s International Exposition in New York was dedicated to the 90th anniversary of the birth of poetess Lesya Ukrainka.

culated around and eyed the beautiful aprons displayed on the walls. The games got underway and each table was eagerly working for the prize, and what fun was had by all.

It is gratifying indeed to have memberships' enthusiasm for a given project, but when guests share your enthusiasm it is a delightful experience. One of our guests, Mrs. Katherine Yaremchuk, member of Chapter 26, came to our party armed with a beautifully embroidered organdy apron as a gift. (Women's intuition! Else how did she know that we lost one of our twenty aprons). This was a pleasant surprise and not on the program so they went into a huddle and came up with an idea to raffle Mrs. Yaremchuk's gift, and donate the proceeds to the press fund of the journal "Our Life." An appropriate idea as October is considered a "book month." Our sincere thanks to Mrs. Yaremchuk and the guests for enriching "Our Life" by \$8.80.

Cross-stitched Apron Project a success, and each member shared in it with a special feeling of pride and joy, as the creation of our hands passed on to

Apron Project Committee in Detroit, Mich.: from left to right — Mrs. Myrtle Slaby, Mrs. Donia Demray, Mrs. Stella Fedyk.

the lucky winners. Handcrafts are not forgotten art even in these hurried and crowded days. Club women are perpetuating folk arts. Chapter 37 is tapping other skills, and another project, Project "Afghan." A hard work-

The New Building of the UNWLA Headquarters at 4936 N. 13th St. in Philadelphia 41, Pa.

ing committee under Ann Strokon's leadership has been working since last fall engaging members and non-members in this project in the art of knitting. The goal is to knit six regulation size wool afghans for the patients at the Northville hospital as our Chapter's Christmas gift to this worthy institution. As Soyuzanky, as women, and as members of a Ukrainian community we must also share our responsibility of the larger, the general community in which we live. Therefore, projects afghan, community chest, senior citizens, retarded children, cripple children, in addition to projects Soyuz Ukrainok, Shevchenko fund, Congress Committee, Suspilna Opika, and so on. There are projects galore for any and every group, age, size and interest. As chapters of the Ukrainian National Women's League, and members of local chapter lets our resources, and our talents of the individual members and groups — create a program of service to others and your and your chapter's rewards will abound with growth and fulfillment.

Anastasia Volker,
Historian—Chapter 37.

WOMEN'S INTERNATIONAL EXPOSITION

On November 6th the 38th Annual Women's International Exposition was opened in New York. Thirty-eight exhibitors displayed objects of art, merchandise and dishes. Besides nationality groups different humanitarian societies took part.

The Ukrainian National Women's League of America displayed for the 10th time this year. Its cultural booth was dedicated to the 90th anniversary of the birth of the poetess, Lesia Ukrainka. The other booth contained small objects of Ukrainian folk art, and Ukrainian pastry.

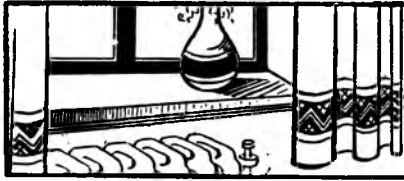

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.

4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

У НАШІЙ ХАТІ

Накриття стола

Чи це буде звичайний обід, чи святочна гостина — все вона вимагає гарно накрытого стола. Це немов рямці для нашої спільної зустрічі за столом.

Як усі звичаї, так і накриття стола проходить певні переми. Довгий час білий обрус був невідступний при врочистій гостині. Але й у цьому стався виліт. Його стали заступати білим мереживом, врешті й зник він зовсім із деяких прийнят. Його стали заступати прямокутними серветками, що підложені під кожне накриття. А буває, що й зовсім його немає, а під порцеляною блистять тільки гарно полірована столова плита.

Все ж таки більшість пань дому не схоче позбутись цього накриття. Тому дбайливо добирають обруси — білі й кольорові. Ці перші служать для врочистої нагоди, а другі для менших гостин і прийнят. Які чудові відміни бувають тепер на ринку!

У нашій традиції вишиваний обрус займає поважне місце. Його зберігаємо для наших обрядових зустрічей і без нього важко уявити собі Різдвяного чи Великоднього стола. Хто ще не має його, заступить його вишиваною доріжкою, вміщеною посередині.

Вузьким узором можна декорувати також прямокутні серветки-підстільки, згадані вгорі. Комплет із чотирьох або восьми штук доповнює доріжка на середині стола.

Але скатерть — це тільки підстілька при накритті. Яка наша порцеляна? Звичайно купуємо цілий комплет і кількість та форми вже наперед встановлені. Але кольор і рисунок таки від нас залежить. Є тепер велетенський вибір гарних сервісів. Маємо імпортовані з Європи австрійські і шведські, але є й дуже гарні американські.

Окрім порцелянової вживають також срібну посуду. Вона надає

блиску кожному прийняттю і свідчить про добірне загощарування дому. Вона служать тільки для певних страв і тому накриття все ж таки доповнюють порцеляною. Ціна цієї посуду висока, а вдержання мусить бути дбайливе.

Те саме з столовим сріблом. Купуємо його в добрій якості й достатню кількість. Дбайливо чищення й збережене буде довго служити.

Ще лишається скло. Чарки й склянки можна дістати в гарному виконанні. Тому, що воно легко б'ється, стараємось дістати такі моделі, що їх можна доповняти.

До столового накриття належать ще свічники (вечірні гостини часто відбуваються при свічках), вази на квіти, попелнички. Це є приємне доповнення, що його достосовуємо до цілості.

Гостина за таким столом матиме завжди свій чар. Та хоч як любимо її, все ж вона уступає щораз більше буфетовій формі прийнят. У такий спосіб влаштовуються тепер усі родинні врочистості й більші чи менші зустрічі.

Накриття стола не грає вже такої ролі при ньому. Стіл звичайно стоїть при стіні так, щоб публіка могла підходити до нього з одного боку. Скатерть і посуд тоді скромніші. Страви вилонені у тарелях і салатницях, так щоб можна легко їх досягти. Збоку стоять стоси тарілок і приборів.

Коли буфетове прийняття багате, тоді треба подбати також і про нагоду, де його публіка могла б з'їсти. Повинні бути в кімнаті столики і стільці, де зручно було б сісти, бо стоячи можна з'їсти хіба канапку й тісточко. А кусник печені чи риби, а навіть гарячі голубці вимагають більшої уваги.

При буфетовому прийнятті також треба дбати про скорі й помітне спряткування зужитої по-

Як водиться?

Впорядкування бенкетів

Наші врочисті обіди чи вечери прийняли тепер назву „бенкетів“, хоч це по суті лиш товариські зустрічі за столом. Та не в тому річ. А в тому, що помимо тієї шумної назви немає в них порядку. Організатори не враховують часу, потрібного на спожиття вечері і починають промови чи програму в невідповідному місці.

Наприклад — на початку зустрічі вставляють одну чи дві промови, що протягають час. Хоч це не годилось би, але публіка голодна й починає їсти щось із того, що вилонене на столі. Як воно виглядає? Потім не давши ще закінчити їдження, починають програму, яка проходить під звук дзенькоту тарілок і чашок. Не згадуючи вже про те, що під час промов публіка виходить, а незголосно прощається з сусідами.

Як цьому зарадити? Особливо тоді, коли ми збираємось у чужих залах і приймаємо чужинецьких гостей.

Союзянка

Ваша правда, що наші бенкети потребують впорядкування під тим оглядом. Щодо закидів у бік публіки, то трудно перевиховати дорослих осіб. Тут можна діяти тільки добрим прикладом, що в розумних людей залишить слід.

А вже щодо розплянування промов і програми, то організатори бенкету повинні перевірити свій підхід. Найкраще, коли зробимо це на терені Союзу Українок Америки і впровадимо тут певні правила. Цю справу порушимо ще в нашому журналі. А покращання порядку на товариських зустрічах піднесе імпрези цілої громади.

Тітка Христина

суди. Для цього може стояти окремих столик, але й його треба спорожнювати час від часу.

Зірка

Городничий порадник

Чим підливати кімнатні рослини у вазонках?

Їх підливаємо водою, що її температура менш більш відповідає кімнатній. До підливання залишаємо воду в ненакритій посудині на кілька днів, десь у кутку кімнати, нехай „відстоїть“. Тільки азалії слід підливати м'якою (дощівкою, або до цього препарованою водою).

Як зберігати бульви георгіній (жоржин) і кан? Де їх тримати, в який спосіб?

Бульви георгіній (далі) і кан (*canpa indica*) викопуємо восени, все в суху погоду і переходимо в захищеній від морозу пивниці. Найкраще переходять в дерев'яних скринках або кошиках, пересипані городовою, на половину з торфвою (піт-мос) змішаною землею. Бульви далі підливати не потрібно, бо це рослина тропічна й потребує повного зимового відпочинку. Бульви кан можна восени висадити у відповідні для їх величини вазонки, переховати їх у захищеній від морозу пивниці, а шойно з початком березня винести в тепле місце і підливати. Коли покажуться перші прозябці, виставити до сонця. Цвітуть на місяць скорше від перехованих у скринках.

Роман Коцик

Господарський порадник

Чому не вбивається шум?

Прошу пояснити мені, чому нераз білки не даються добре вбити? Часом воно коротко триває, а знов іншим разом треба довго вбивати і все одно шум не такий ціпкий, як повинен бути. Чи це може знак, що яйця не-свіжі, чи може температура білків не-відповідна?

Надія С.

Звісно, до варення чи печення можна вживати тільки свіжих яєць. Пізнаємо їх по тому, що білок є густий і він тоді добре вбивається.

Також треба вважати, щоб посудина, в якій вбиваємо білка і знаряддя (вилки чи вбивач) були бездоганно чисті. Нераз у поспіху можна вхопити миску, що має товсту пляму, або вбивати заготовленою вилкою. Тоді шум не вб'ється добре.

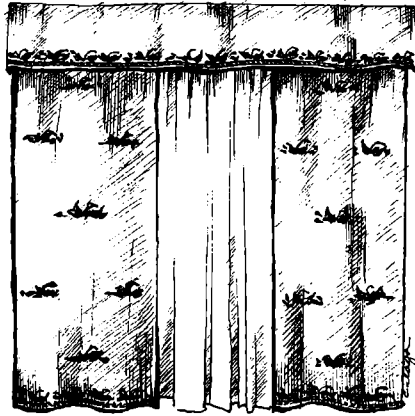
НАШЕ ЖИТТЯ — ГРУДЕНЬ, 1961.

Температура не має впливу на вбивання білків.

Зеновія Терлецька

ІЗ НАШИХ ПОМЕШКАНЬ

Українські господині оформлюють по своєму свої помешкання. Ось зразок цікавої розв'язки, що її знайшла для своїх завісок п-ні Томків із Алегені, Н. Й. При великому вікні, що виходить на город, вона застосувала

Завіски в помешканні п-ні Томків

вишивку на драперіях, закриваючи сіткою середину вікна.

Драперії прикриті вгорі поперечницею. У вишитті вона примінила хрестиковий взір із Сокальщини, що знаходиться на нашій таблиці в 1956 р. Вишивка розміщена легко і з умінням.

ВАША ЗАЧІСКА

Що простіша, то краща! Таке її гасло. Зникли зовсім дрібні кучеріки і штучні валочки. Волосся спливає гладко докруги голови, а тільки його напрям зраджує, що над ним гребінь і щітка попрацювали.

Вдень наша зачіска не вимагає прикрас. Пушисте волосся з гарним поліском завжди укладається добре, коли його навинути на ніч на валочки. Причесавши вранці можна ще покропити спеціальним розчином, щоб затримало своєю формою.

Інакше увечорі. Коротке волосся можна, надавши йому відповідної форми, прикрасити квіткою або срібною спряжкою. А коли воно довше, тоді треба підняти його вгору і уложити у рольки. Гарні його хвилі заступають прикраси.

ОБЕРЕЖНО З КАЛЬОРІЯМИ

Лакоминки й десерти може заступити нам садовина. Це не тільки джерело вітамінів і мінералів, але вони також небагаті в калорії. Наприклад, мала диня, посипана полуницями, дає 35 калорій, а мала бросквіня, порізана з кількома сливками дає 50 калорій. Пів грейпфруту має 75 калорій, коли посипати його ложечкою цукру, вже є 92 калорії.

ВАГИ Й МІРИ

Продовжуємо перерахування пропорцій різних ваг і мір, які завдячуємо нашій співробітниці п-ні З. Терлецькій.

1 ф муки — 3 горнятка

1 ф цукру-піску — 2 горнятка
ложки

1 ф цукру-мучки — 2 горнятка і 2
ложки.

1 ф масла — 16 унцій — 2 таблички
по 8 унцій

Оріхи — у цельфановій торбі 1 ф,
полушені дають ½ ф. Вистачає
на один торт.

Для тих, що мають давні приписи, буде цікаво знати, що одне горнятко мелених горіхів має 110 грамів (11 дека).

ЕЛЕГАНТНІ ГОСТИНИ

Американські щоденники подають на своїх жіночих сторінках звітлення з різних гостин. І то не тільки з великих прийнять, що їх влаштовують видатні політики чи фахівці. А власне з невеликих зустрічей у колі своїх друзів. Кожна форма гостини цікава й має свій окремий чар.

При цих описах вичислені видатні гості, програма вечора, вигляд приміщення, а нераз і туалети дам. Але найцікавіше — це приписи страв. Із того можна скористати, як щодо укладу стравопису, так і добору складників.

КРАЩЕ ПИСЬМО

В журналі Перентс розказує мати, як вона привчила свою донечку дбайливіше писати. У неї було невизначне й недбайливе письмо і напимнення нічого не помагали. Тоді мати заохотила донечку взяти участь в акції листування з іншими дітьми, що її запроваджено в школі. І глянь! В листах її письмо помітно кращало, аж згодом поправилось зовсім.

Користаймо з досвіду

О. Л.

Готуємось до Свят-Вечора

Хоча ще доволі часу, проте в неоднієї господині вже серце тривожно б'ється. Приготування до Свят-Вечора! Скільки заходів воно від нас вимагає!

Бо й справді не одна велика гостина коштує менше праці. Але ж не можемо відмовитись від того, що з роду в рід виконувалось у наших родин. Звісно, 12 страв не поставимо, як давно бувало. Але традиційні Свят-Вечірні страви у нас будуть!

Пісний борщ із вушками

Потрібно:

- 2—3 в'язанки буряків
- закришка (петрушка, морква, капуста, цибуля)
- сушені грибки
- 1 зубець часнику
- 1 ложка масла
- цитринового соку до смаку

Приставити городину. Буряки варити цілі, пообирані, а городину приладити, як звичайно. До пісного борщу беремо звичайно більше буряків, ніж до м'ясного. Грибки зварити окремо. Додати часник. Під кінець варення додати цибулю, присмажену на маслі.

Коли вже городина м'яка, тоді вийняти з неї буряки, а вивар переїдати до іншої посудини. Частину буряків порізати або пошаткувати на грубій терці. Дати їх до вивару, посолити і заквасити цитриновим соком. Заварити й відставити. Коли довго варити борщ, він тратить гарну краску. Правда, її можна поправити, додаючи соку з сирого, тертого буряка.

Вушка до борщу

Потрібно:

- ½ ф. борошна (муки)
- ½ яйця
- вода

На начинку:

- 2 унції грибків
- 1 цибуля
- 1 ложка тертих сухариків
- 1 білок

Зладити тісто, як на вареники. Коли полежить, тоненько розтяти, порізати в малі квадратики й накладати начинку. Потім ступлювати вузькими краями, а обидва кінці вареника злучити, формуючи вушка. Варити, кинувши на посолений окріп.

Н а ч и н к а

Зварені грибки, що ми вийняли з юшки, дрібно посікти. Дрібно покритену цибулю підсмажити на товщі, вкинути на неї грибки і висмажити. Потім вимішати з тертою булкою, білком, сіллю і перцем.

Студжена риба

Потрібно:

- короп (3 ф.)
- закришка (морква, петрушка, 2 великі цибулі)
- кілька зерен перцю

Рибу почистити, посолити і порізати на кусники (можна варити також цілу). Приставити юшку з городини (морква, петрушка й багато цибулі). Цибулю покряти в кружальця. Залляти зимною водою і варити, додавши кілька зерен перцю. Коли вже городина зварена, тоді відіждити росіл і прохолодити.

Тоді вложити рибу до посудини, залляти зимним росолом і варити пів години на легкому вогні. Риба готова тоді, коли потягнемо за платви й вони легко витягаються. Відставити рибу й залишити в росолі на пів години, щоб набрала росолового смаку. Коли простигне, вийняти обережно на полумисок. Росіл процідити і залляти ним рибу. Поставити в зимне місце, щоб застигло.

Частину росолу залишити, щоб, коли риба застигне, можна ще раз чи двічі рибу полляти. Тоді вона гарно покритється студенцем. Полумисок прибрати зеленою петрушкою і рибою.

Маківник

Потрібно на тісто:

- 1 ф. борошна (муки)
- ¼ ф. (одна палочка) масла
- 4 жовтка
- 1 неповне горнятко молока
- цитринова шкірка, сіль
- 1 унція дріжджів

На начинку:

- ½ літри маку
- ½ ф. (1 горнятко) цукру
- 1 ложка масла
- 3 ложки сметанки
- кусник ванілії
- трохи смаженої помаранчевої шкірки

Приготовити розчину. Дріжджі розвести трьома ложками теплою водою й 1 ложкою цукру. Коли підрустять, вимішати з горнятком борошна (муки) і розробити рідке тісто. Поставити, нехай підрусте. Тоді сполучити з рештою борошна (муки) і додати соли й цитринової шкірки.

Жовтка вбити з цукром і додати до тіста. Місити 1/2 год. Потім додати топленого масла (мусить бути тепле) і дальше місити. Коли тісто блистить, гладке і показуються міхурці, готове. Поставити в тепломі місці, нехай росте. Підрусти повинно на ще раз стільки. Тоді розтяти на палець завгрубшки. З того тіста вийдуть два менші або один великий маківник.

Розтачане тісто найкраще покласти на чисту стирку. Помастити начинкою й обережно звивати, підіймаючи стирку обома руками. Покласти в довгу і глибоку форму, виложивши її на товщеним папером. Поколоти вилкою і помастити яйцем. Пекти одну годину.

Спечений маківник виложити на грубо відвертату стирку. Час від часу відвертати, щоб шкірка не відстала.

Начинка з маку: Сметанку зварити з ванілією. Мак спарити й сполокати луску. По 20 хвилинах відлити воду, а мак витиснути в стирці. Змолоти або втерти. До ринки дати масло, мак, цукор і висмажувати. Доливати сметанку, вважаючи, щоб не пригоріло. Коли мак злучиться зі сметанкою й згустіє, додати помаранчеву шкірку, дрібно посічену і вимиті, сухі родзинки. Коли все трохи прохолодне, розвести по тісті.

Український народний стрій

На Гуцульщині

ЗАЧІСКА

Щоденна дівоча зачіска на Гуцульщині, як і по всій Україні, нескладна. Волосся поділене розділом і розчісане гладко обабіч чола. Ззаду заплетене в одну або дві коси.

Куди складніша зачіска святочна. Тоді гуцульська „відданиця“ пишню прикрашена, а на зачіску витрачає кілька годин. Розділивши волосся по середині й причесавши його гладко, як і в будень, вона заплітає дві коси високо над вухом. Щоб доповнити коси та прикрасити їх, вона скріплює їх смугами кольорової волічки, зашморгуючи кожне плетиво і завершуючи його мідяним гудзиком. Волічкове плетиво — це „уплітки“, а мідяні гудзики — це „луговиці“.

Окрім кіс треба прикрасити чоло й перед волосся. На саме чоло дівчина накладає „чільце“, себто широку полотняну стрічку, густо зашиту золотими бляшками. „Чільце“ закриває ціле чоло аж до брів. Воно мерехтить у світлі й гарно відтінює очі. Вище чільця волосся прикрите пасмами кольорової волічки, що обвивають голову і зав'язуються на потилиці. Кінці спливають на спину. Отже й волосся, окрім кіс, зовсім не видно.

Туго заплетені коси дівчина укладає ззаду голови півколом. Коли вже прикріплені, тоді „закошчується“, себто втикає за коси живу або штучну квітку.

Стилізована гуцульська зачіска

Сучасні дівчата лиш зрідка мають коси. Та й годі вимагати, щоб вони кілька годин витрачали на таку зачіску, що була б у тугешньому кліматі тяжка й негігієнічна. Тому треба її облегшити, зберігаючи її загальні риси.

А ними є — розділ по середині голови й волічкові прикраси. Як бачимо на рисунку, волосся гладко причесане і припилене до голови.

Дальшу прикрасу становлять дві волічкові бинди. Одна обводить верх голови, а друга сягає від одного вуха через потилицю до другого.

Перша бинда, що проходить вище чола — це вовняна червона стрічка, вишита хрестиковим і ланцюшковим швом у різних красках. Збоку бинда викинчена живою або штучною квіткою. Її можна асупити також герданом, себто биндою, нанизаною з кораликів.

Друга бинда, що проходить через потилицю, зроблена з різнокольорової волічки. Її навиваємо на пасок картону завширшки на 2 цалі (інчі) і прикріплюємо (пришиваємо) з одного краю до стрічки або гумки. Тоді витягаємо легко картон і дістаємо „змійку“ з волічкових тороків, яка викінчить зачіску ззаду.

Одягати слід наперед 2-гу бинду, прив'язавши кінці гумки чи стрічки над чолом. Потім прикрити це биндою ч. 1.

Зачіска молодої дівчини на Гуцульщині дуже складна
The hair-do of a Ukrainian girl in the Carpathian mountains is very intricate

Така прикраса — легка, провівна і не завдає багато труду.

НАМИСТО

Справжнє гуцульське намисто дуже складне. Воно складається з „добрих“ червоних або венечьких коралів та доповнене „згардою“, себто ланцюшником з мідяних хрестиків.

Таке намисто тепер трудно дістати. Тому купуємо добру імітацію коралів, 5—7 разків і нанизуємо їх у певному порядку, від меншого до більшого. Намисто слід прив'язувати високо під шию. Разки його повинні лягати тісно один біля одного.

Не слід:

1. Одягати волічкові прикраси на закучерявлене чи розкудовчене волосся.

2. Прив'язувати намисто непорядковано так, щоб разки його спливали аж на груди.

ГУЦУЛЬСЬКІ ПРИКРАСИ

Бинди до волосся (гл. рисунок поруч) — \$3.50
Намисто, 5 разків — \$2.50

виконує крамниця

B A Z A A R
823 N. Franklin St.
Philadelphia 23, Pa

До гуцульського строю треба прикрасити голову „уплітками“ з кольорової волічки.

The head of a Ukrainian girl is adorned with bandeau of vary colored wool

НАШИМ МАЛЯТАМ

Ганна Черинь

ЗИМОВА КОЛИСКОВА

Цить дитинко, цить, цить,
Ти заснеш умиць, умиць.
Тепло в хаті біля мами,
Все навколо спить, спить.

За віконцем сніг, сніг,
Глибоко заліг, ліг...
Зайчик мерзне, лапки босі,
Через поле плиг, плиг...

Стільки взимку бід, бід,
Слизько через лід, лід!
Сніговий вовчище людей
Все женеться вслід, слід.

Бігав-бігав вовк, вовк,
Утомився, змовк, змовк,
Ліг спочити за кущами
В сніг, м'який як шовк, шовк.

Цить дитинко, цить, цить,
Ти заснеш умиць, умиць.
Тепло в хаті біля мами,
Все спокійно спить, спить...

ТАТО

(Моїм ученицям — Ганнусі
й Дарці)

Добре, в кого тато є
Дужий, працьовитий:
І поради він дає,
Як то в світі жити,

І за руку проведе
Там, де слизько йдеться:
З ним дитина не впаде,
І не спотикнеться.

Він працює цілий день,
А з роботи прийде, —
Наче сонце золоте,
В хаті сонце зійде:

Втіха-радість настає,
Гріє всіх, голубить...
Добре, в кого тато є —
Той, що діток любить!

А без тата — що робить?
Суму повна хата...
Боже, Боже! Заступи
Всім сиріткам тата!

О. Кобець

БІЛОЧКА

Білочко, білочко,
Хвостик пухнатий,
Не спіши ховатися
До своєї хати!

Білочко, білочко,
Кожушок сіренький,
Ми прийшли з дарунками
До тебе, маленька!

Подивись: ми маємо
У руці горішки...
Зупинилась білочка,
Подумала трішки;

Оченята весело
Почали блищати
Й повернулась білочка
Подарунки взяти.

Діма

Бабуся над яром

Світлій пам'яті М. З.

На краю села, де жив Юрко, стояла над яром напівзруйнована хатина. В ній жила старенька жінка, яку вже давно стали прозивати відьмою. Діти дражили її, коли вона проходила вулицею, кидали на неї камінням або грязюкою. Вона завжди ледве пробігала, низько схиливши голову. Очей її ніхто не бачив. Негарна була вона: волосся безрадно вибивалося з-під хустки, на худорлявому обличчі ніс видавався вперед, а чоло вкривали зморшки. Ніхто не знав, чи мала вона рідних, де й як добувала собі кошти для життя. Дехто навіть боявся її, казав, що вона справжня відьма. Але Юрко пам'ятав, як одного разу, коли він набрав повні руки грязюки та біг, щоб кинути на неї, хтось схопив його за плече й він почув над собою голос діда Максима:

— І тобі не сором, Юрку, це робити? — промовив з докором старий.

Юрко зніяковів та став виправдуватися перед дідом:

— Вона ж така страшна й погана! Мабуть, вона дуже зла!

— Ти ж не знаєш цього напевне, що вона зла, а що погана, то теж не знати, чому. Може вона просто нещасна, самотня жінка. Он, люди кажуть, що вона мала доньку. Була війна, вороги забрали її та забили... Я бачив, як бідна стара влітку все волошки збирає, плете віночок та плаче... Ех,

Юрку, не знав я, що в тебе таке зле серце...

Махнув рукою дід Максим та й подався геть.

Юрко ще довго стояв на одному місці. Грязюка вислизнула з його з рук. Потім тихо пішов додому. Не було в нього охоти знову бігти на двір до хлопців. Слова діда Максима глибоко запали йому в душу: „Може вона просто нещасна жінка...“

Згодом ця пригода забулася, але як прийшла зима та наближалося св. Миколая, Юрко пригадав собі все: розмову з дідом Максимом і худорляву самотню постать старенької, що її інколи зустрічав на вулиці. Він знав, що на св. Миколая всі готують дарунки і дід Максим колись розповідав, що найбільше св. Миколай обдаровував бідних, хворих людей і робив це так, щоб ніхто не бачив.

— А що, як би зробити дарунок цій старенькій?

Він уже не хотів навіть і в думці називати її відьмою. Побіг до товариша Андрія, розповів про все, що чув від діда Максима про стару жінку та запропонував Андрієві зробити їй дарунок. Андрійко задумався та вирішив, що треба прослідкувати, що робить вона вдома і як живе. Хлопці втішилися цій новій витівці і цього ж таки вечора прокралися до „відьминої“ хатинки.

— Якщо вона відьма, то відра-

зу можна буде побачити, що вона робить: або чаклує, або зілля варить... — впевнено казав Андрій.

Хлопці притаїлися за вікном. У хатинці блимав вогник. Через закурені, брудні шибки діти побачили бідну кімнату. Жінка видно змерзла, бо почала розпалювати в печі. Коли вогонь розгорівся, то вона присіла перед ним та гріла руки. Тепер її обличчя видалося дітям не таке страшне. Голову її вкривала біленька хустинка, замість великої чорної, яку діти завжди бачили на ній.

— Дивне, — шепотів Юрко до Андрійка, — вона не виглядає злою аж ніяк. Тільки бідно в неї в хаті, і стеля чорна, а на ліжку лахміття...

— І не чаклує, і зілля не варить... — розчаровано відповідав Андрійко. Він дуже любив усякі страшні таємниці...

Ще трохи посиділи діти під вікном та нічого дивного не побачили цього вечора. Тільки, як жінка скінчила поратися біля печі, то пішла до скрині та витягла звідти якийсь папір, зав'язаний жовтою та блакитною стрічкою. Обережно розгорнула його. То був гарний великий малюнок: вінок із волошок, а в середині тризуб.

— Ось бачиш, це тризуб. То дід Максим казав, що її донечку вороги забили за те, що вона малювала тризуб для українського гуртка молоді. Це ж наш національний знак — тризуб, — шепотів Юрко.

Довго дивилась на малюнок жінка, хитала головою та щось нечутно промовляла. В папері був якийсь портрет. Старенька вийняла його, сперла на кухоль з водою, що стояв на столі, поклала голову на руки і з любов'ю та сумом дивилася, а з її очей котилися крапля за краплею сльози.

Тепер уже діти побачили виразно портрет. То була молоденька дівчина в українському строї.

— Таки правду казав дід Максим, — сказав Юрко. — Ходімо тепер додому.

На ранок уся школа, де вчилися хлопці, знала про їхню пригоду. Захоплені думкою Юрка зробити дарунок старенькій, діти зносили до нього, хто що міг. Тут було все: і подушка від Марусі, і тепла ковдра від Тараса, і добрі дрове-

нята від Андрія, а від Юрка пара теплих капців...

— Щоб не мерзли ноги в нашій бабусі... — сказав Юрко.

До цього всього діти написали листа. Там стояло:

Дорога бабусю над яром!

Ми просимо вибачити нас за те, що так докучали Вам своїми витівками та ображали Вас. Від цього дня ми будемо допомагати Вам у всьому. Тільки не журіться! Св. Миколай доручив нам передати це все для Вас.
Діти.

Настав довгоочікуваний вечір св. Миколая. Всі речі та лист діти поклали на саночки, повезли та по-тихеньки виладували на ганок бабусиної хатини.

— Хто буде стукати? — питається один в одного. — Хай Юрко! Хай Андрій! — сперечалися пошепки. — Та ні, хай найменша! Марусю, постукай та тікай швидше! Ми сховаємося за тинем!

Так і зробили.

На стукіт вийшла жінка з хати, здивувалася, а коли побачила листа, то забрала його до хати. Сипав легенький сніжок. З-за хмарки вплив місяць і лляв сріблясте світло на вуличку, вкриту снігом, та ласкаво ніби усміхався до діток.

Через кілька хвилин „бабуся над яром“ вийшла усміхнена. В місячному світлі виразно сяяли її очі, великі й добрі і вже не хилила вона голови.

— Мої маленькі друзі, я знаю, що ви десь тут недалеко сховалися. Дякую вам за листа та дарунки від св. Миколая. Прошу вас зайти до хати!..

Діти трохи соромились, але поволі стали виходити з-за тину, а бабуся їх запрошувала до себе.

Сріблом залунали дитячі голови. Сміхом та веселощами наповнилася вбога хатина. Дівчата заходилися порядкувати, застелили гарно ліжко, повитирали порохи, а на столі Наталя поставила тарілку із гарним пиріжком, що для бабусі спекла її мама.

„Бабуся над яром“ була дуже привітна, для кожної дитини знайшла ласкаве слово та запросила всіх діток на Різдвяні Свята до себе.

З того часу велика приязнь постала між бабусею та дітьми. Багато цікавого оповідала вона дітям про Україну, вчила їх співати гарних пісень. Діти любили її та допомагали прятати в хаті, топити в печі, влітку приносили квіти. Їх любов та пошана допомагали старенькій переносити її горе.

Н. Наркевич

Довго дивилась на малюнок жінка

Поволі входимо в Різдвяний час. Що ближче нас оте радісне велике Свято, то більше відчуваємо піднесення, що воно приносить. Усі ми готуємось зустріти Дитячко Боже з глибини нашого серця та з надією на краще завтра українського народу.

**
*

Вже почались **Окружні З'їзди**. На них округа зводить підсумки праці своїх Відділів та своєї власні. Як добре глянути на свою працю з перспективи цілої округи! Це поширює кругозір кожної членки та дає багато корисних спонук. А для кращого погляду Централія випрацювала анкетні листки, що їх Відділи виповнюють окрім свого звіту.

**
*

Переглядаючи **вплати Відділів** ми ствердили, що тридцять уже вирівняло свої фінансові зобов'язання за 1961 р. Це знак впорядкованого діловодства і належного розуміння праці Централії. Радіємо тим! Вони одержали окрему листовну подяку. Віримо, що інші Відділи теж сповнять свій обов'язок перед кінцем 1961 року.

**
*

Розподіляючи фонди на наших річних зборах, не забуваймо про **пресовий фонд Нашого Життя**. Наш журнал нас репрезентує перед громадою і тому потребує нашої підтримки. Зокрема Відділи, що вміщують свої звідомлення, повинні про це пам'ятати.

**
*

Всім відомо, що Централія му-сить перенестись на нове місце з огляду на перебудову міста. Хоч ми не робили заклику в тому напрямку, 69 Відділ СУА в Лорейні прислав пожертву 25 дол. на **новий Дім СУА**. Який гарний до-каз уваги для потреб і репрезентації Централії!

Олена Лотоцька, голова.

Стоїмо на порозі Нового Року. За собою лишаємо 1961 р. з нашими більшими або меншими успіхами виконаної праці, рік, що вкрив славою Союз Українок Америки дивинням пам'ятника Ле-сі Українки в Клівленді.

**
*

Затихли вже звуки мелодійних танків. За нами ряд Вишиваних Вечерниць, що приніс нам розвагу й насолоду. Відділи готуються до Андріївських вечорів та інших розвагових і обрядових імпрез. Не оглянемося, як перша зірка сповістить нам, що „Христос Народився!“. Наше членство повинно вже тепер приготувити себе до **Різдвяного святкування**.

**
*

Радимо, щоб Відділи провідали з **колядою** всіх своїх членок та українське громадянство. Цей стародавній український звичай треба плекати, бо він має подвійне значення: першзавсе продовжує традицію, а по друге зв'язує наше членство в одну нерозривну цілість.

**
*

Відділи повинні влаштувати **Святий або Щедрий Вечір** із показом наших обрядів, колядок, а може й інсценізації з Різдвяною тематикою. Пам'ятати треба й про **Маланчин Вечір**, що пов'язаний із давніми народними звичаями.

**
*

Пригадуємо, що **ноти для пісень** „Поклін“ і „Спіть, герої, спіть“, композиції Ярослава Барнича, та „Україна“ муз. Т. Давидовського, для жіночих хорів СУА, є в Централії й їх можна замовити. З огляду на підготовку до Свята Олени Теліги — вже час подбати про те.

Осипа Грабовенська

Імпрезова реф. Гол. Управи.

Централія одержала

від 13. жовтня до 9. листопада 1961

РІЧНА ВКЛАДКА І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ ФОНД:

Від. 16	Твин Ситі	20.00	5.00
„ 26	Дітройт	20.00	5.00
„ 36	Шикаго	20.00	10.00
„ 43	Філадельфія	10.00	5.00
„ 47	Рочестер	20.00	5.00
„ 52	Філадельфія	20.00	5.00
„ 58	Дітройт	20.00	5.00
„ 71	Джерзі Ситі	—	5.00

ФОНД ЦЕНТРАЛІ І ВКЛАДКА ДО СФУЖО:

Від. 16	Твин Ситі	78.00	7.80
„ 20	Філадельфія	34.50	3.45
„ 26	Гемтремк	107.50	12.00
„ 32	Брістол	19.50	—
„ 36	Шикаго	49.50	4.95
„ 43	Філадельфія	99.00	2.40
„ 44	Філадельфія	19.50	3.45
„ 47	Рочестер	76.50	22.50
„ 52	Філадельфія	37.50	3.75
„ 58	Дітройт	24.00	2.40
„ 62	Сан Франциско	13.50	—
„ 70	Пассейк	69.00	6.90
„ 71	Джерзі Ситі	32.75	7.25

ФОНД РЕЗЕРВОВИЙ І КОНВЕНЦІЙНИЙ:

Від. 16	Твин Ситі	10.	5.00
„ 26	Гемтремк	10.00	10.00
„ 36	Шикаго	20.00	10.00
„ 43	Філадельфія	10.00	—
„ 47	Рочестер	10.00	5.00
„ 58	Дітройт	10.00	5.00
„ 70	Пассейк	10.00	—
„ 71	Джерзі Ситі	10.00	5.00
Анастасія Банах, Ньюберри		2.50	2.50

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ:

Від. 20	Філадельфія	10.00
---------	-------------	-------

ФОНД „МАТИ Й ДИТИНА“

Від. 1	Нью Йорк	20.00
„ 16	Твин Ситі	20.00
„ 20	Філадельфія	69.00
„ 22	Шикаго	118.00
„ 36	Шикаго	5.00
„ 47	Рочестер	40.25
„ 66	Нью Гейвен	22.00
„ 69	Лорейн	40.00
„ 70	Пассейк	15.00
„ 71	Джерзі Ситі	5.00
Олена Назар, Джерзі Ситі		10.00
О. Федак-Шепарович, Бабилон		10.00
Люба Галібей, Джерзі Ситі		5.00
Анастасія Банах, Ньюберри		2.00

НА НОВИЙ ДІМ СУА:

Від. 69	Лорейн	25.00
---------	--------	-------

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Виховний Семінар Окр. Ради США

Із закінченням літа поживилася праця нашої Окружної Ради. Осінній сезон започатковано продовженням семінара матерей на виховні теми. Останньою із циклу доповідей на ці теми була доповідь проф. Миколи Гадзінського на тему: „Університетська молодь в обличчі національних проблем“. Доповідь відбулася дня 17. вересня при численній участі нашого жіноцтва. На цю доповідь прибула голова СФУЖО п-ні О. Залізник, яку присутні щиро привітали рясними оплесками.

Проф. Гадзінський докладно зупинився над тим, яке для нас, як для українців має значення наша студіююча молодь. Із неї росте наша інте-

лігенція, яка матиме тісний контакт з американською інтелігенцією, голов-но тією, що матиме вплив на американську політику. Тут роля нашої інтелігенції неоцінена. Вона повинна подбати про прихилення американської думки до наших національних аспірацій. Наші досягнення вже великі, але наші аспірації не включені ще в русло американської політики. Наша інтелігенція має найкращі позиції виконувати ці завдання. Наше студентство зручно у відповідний спосіб просуває потрібні інформації, голов-но, підкреслюючи зростання російського комуністичного імперіалізму та вказуючи на небезпеку загрози комунізму для всього світу і Америки зокрема. Наша молодь просуває зручно інформації про боротьбу України, яка перша пізналася на російському комуністичному імперіалізмі, і перша почала боротьбу із цим імперіалізмом і ось веде її вже більше як 40 років тоді, коли світ це побачив щойно не-давно. Число нашої студіюючої молоді досить велике в порівнянні з іншими національностями і в цьому наша перевага. Також кількість нашої професури значно більша, як в інших національностей. Наше студентство організується в своїх студентських організаціях, але завважається замале зацікавлення громадянства ним. Щороку розсилається десятки лист на допомогу студентам, але зібрані фонди мінімальні і тому певна кількість студентів не має змоги продовжувати навчання. Проф. Гадзінський апелює до жіночих організацій, які перші зрозуміли вагу виховання, навчання і просить призадуматися над питанням нав'язання тіснішого контакту із студіюючою молоддю та старатися в якийсь спосіб допомагати їм у їхніх потребах.

Після реферату присутні висловлювались до цього питання. В загальному присутні ствердили, що в нашого студентства завважається брак т. зв. „політичного підйому“, наші студенти не включаються в громадські організації і є побоювання, що не буде кому прийти на „зміну варти“, коли старших не стане. Вигляди не є оптимістичні і треба над тим призадуматися, як зарадити лихові.

Голова СФУЖО п-ні Залізник висловила думку, що створення патронатів над студентством, що вже в деякій мірі започатковано в Канаді дасть нам можливість зустрічатися з тим студентством частіше, а через те матимемо вплив на них. Влаштування Виховних Семінарів матерей на її думку дуже корисна і доцільна річ, бо багато молодих матерей зустрічаються з труднощами, яких не вміють поконати. Усвідомлювання матерей про потреби висилання молоді до каледжів — це також ціль виховного семінара. На таких семінарах часто присутні висловлюють свої спостереження, або правдиві події із власного досвіду виховання, діляться ними і в той спосіб можна знайти відповідь на не одне питання, зв'язане з вихованням молодого покоління різного віку.

Один із присутніх завважив, що вартість Виховних Семінарів насправду неоцінена, жаль тільки, що не всі можуть користати із тих доповідей і тому пропонує, щоб ці доповіді видрукувати і розіслати до кожної української родини.

На закінчення, голова О. Р. п-ні Софія Онуфрик щиро подякувала всім доповідачам та присутнім, які прихотили на ці доповіді та закрила Виховний Семінар матерей у Рочестері.

М. Приймак, прес. реф.

Гостина п-ні Ірини Павликовської

Дня 9. вересня жіноцтво Рочестеру вітало в себе небувалу гостю, а саме референтку СФУЖО п-ні Ірину Павликовську, яка в поворотній дорозі з Європи до Канади, поступаючи до Рочестеру, погодилась на запрошення Окружної Ради розказати свої спостереження з поїздки по Європі, як також розказати про свою участь у Конгресі Міжнар. Жін. Союзу.

Спеціально на цю оказію прибула культурно-освітня референтка Централі США п-ні д-р Євгена Єржківська, яка на запрошення голови Окр. Ради п. Софії Онуфрик погодилась проводити зборами.

Присутні із запертим віддихом слухали цікавої розповіді про те, як живуть наші сестри-союзанки в Англії, Франції, Німеччині, Австрії й Бельгії. В загальному життя їх тяжке, брак відповідної праці, загальна всюди дорожня. Великою моральною підтримкою для них є зв'язок з Америкою, голов-но утримування нашими

„ФОНД 500“:

Від. 36 Шикаго	5
НА ПАМ'ЯТНИК ЛЕСІ УКРАЇНКИ:	
Від. 38 Ленсинг	25.00
„ 62 Сан Франциско	10.00
ВКЛАДКА ДО УККА:	
Від. 20 Филадельфія	10.00
„ 47 Рочестер	10.00
ПРЕСОВИЙ ФОНД Н. Ж.:	
Від. 11 Трентон	20.00
„ 36 Шикаго	5.00
„ 37 Дітройт	15.00
„ 47 Рочестер	25.00
„ 70 Пассейк	15.00
М. Беневиц, секр. УЖО, Каракас, Венез. (збірка)	30.00
Слава Гуменюк, Асторія	2.00
Марія Купчинська, Лорейн	2.00
Марія Андрійович, Лорейн	1.00
Йосифина Цетвінська, Шикаго	1.00
Анна Федюшко, Торонто	1.00
Анна Пищимуха, Юніондейл	1.00
Єлисавета Антонович, Клівленд	1.00
Марія Бандера, Гартфорд	1.00
Зиновія Кульчицька, Вашингтон	1.00
Софія Олесницька, Ньюарк	1.00
Осип Подоляк, Нью Бронсвик	1.00
Михайло Слободян, Нью Бронсвик	1.00
Орися Гарасовська, Шикаго	1.00
Марія Мудрак	1.00

З подякою,

А. Кульчицька, фін. секр.
Анна Сивуляк, касієрка

Відділами шкіл українознавства в Європі.

На Конгресі виступала п. Павликовська із звітом про працю української жінки у вільному світі. Цікаво було слухати про те, в який спосіб треба було здобувати собі прихильниць української справи та знати в котрий момент розказати про те, що потрібно, щоб викликати відповідний ефект і увагу присутніх. Після реферату присутні засипували прелегентку різними запитаннями, на які вона старалась докладно відповісти.

Предсідниця д-р Євгена Єржківська, закінчуючи збори присутніх, щиро дякувала гості, що не пожаліла труду і погодилася розказати нам про ситуацію нашої еміграції в Європі, вказала на найбільш занедбані ділянки і місця, які потребують допомоги, розказала про працю Конгресу і т. ін. По закритті Зборів присутні ще довго приступали до п-ні Ірини Павликовської і ще даліше довідувалися про все, що їм було цікаве та шукали відповіді на свої питання, які вона радо давала. Пізно вночі всі розійшлися домів.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Виховний Семінар Окр. Ради СУА

Осіній цикл Вих. Семінара складався з двох лекцій у відступі двох тяжнів кожна. Перша тема була присвячена **виховним труднощам шкільного віку**. Відбулась вона дня 14. жовтня 1961 р. в Укр. Клубі.

Відкрила лекцію іменем СУА голова п-ні Олена Лотоцька, яка сказала кілька слів про значення Семінарів і передала провід лекції п-ні Осипі Грабовенській, членці Гол. Управи. П-ні Грабовенська попрохала до участі в президії п-ню Надію Ішук, в. о. голови Вих. Комісії СФУЖО і п-ню Лощенку, членку Управи 10 Відділу СУА, на терені якого Семінар відбувався. Потім запросила до слова доповідницю п-ню д-р **Богданну Салабан** із Бофало, яка спеціально на цю лекцію прибула до Філадельфії.

Виховання — це пристосування до умовин, сказала пані доктор на вступі, а чинником, що це регулює — є батьки. Шкільний вік у нашому культурному середовищі точно окреслений і має певні фази. Щоб їх зрозуміти, треба завернутись у ранне дитинство, коли дитина здобуває перший життєвий досвід. Головним емоційним

стрижнем того часу є любов, що лучить матір і дитину. Але в парі з тим мусить рости в неї зрозуміння, що не всі її хотіння будуть виконані. Також справа впорядкування дня є важним засобом.

Слідуюча фаза — це зрозуміння місця в родині. Відношення до батька, матері, до братів і сестер.

Шкільний вік також складається з кількох фаз. У перших двох роках дитина впорядковує свої взаємини з іншими дітьми. Починає проявлятися вплив учителів. Врешті настає вік побратимства, себто часу, коли дитина починає з себе давати щось другові. Коли це успішне, дитина дістає на все життя відповідне наставлення до людей і в тому лежить зародок ідеалістичного підходу до життя.

Зацікавлення статевими справами починає нову фазу в вихованні дитини. Коли ці питання належно вияснити і скерувати увагу дитини в відповідне русло, тоді вона легко перейде в вік підлітка. Коли ж у шкільному віці немає тих фаз, тоді в психічній структурі щось бракуватиме.

На кінці доповідниці торкнулась справи українського виховання. При певній увазі батьків і впливі середовища наші діти виростуть на українців, хоч іншого покрою. Та треба старатись вціпити їм правдивий патріотизм, а не шовінізм.

По закінченні доповіді, якій із зацікавленням прислухувалось около 60 осіб, присутні ставили питання. Це були проблема двох батьківщин (п-ні Білинська), психічне роздвоєння (п-ні Стратієнко), час дозрівання дитини (п-ні Стадницька), призначення до відповідальності (п-ні Кос). Доповідниця відповідала, жаліючи, що час не дозволив їй на більш обширне обґрунтування.

Закриваючи лекцію п-ні Грабовенська щиро подякувала п-ні д-р Салабан, що не жаліла труду й далекої дороги, щоб з'ясувати нашим матерям найновіші погляди науки на виховання дитини. Присутні це напевне належно оцінили, бо ще довго таторили по закінченні лекції.

Дня 29. жовтня відбулась 2 лекція Вих. Семінара з темою „Українська книжка в руках дитини“. Доповідницею була п-ні д-р **Наталія Пазуник**.

Лекцію відкрила п-ні Вероніка Цегельська, вих. референтка Окр. Ради й попрохала до президії п-ню Н. Ішук, діючи голову Вих. Комісії, і п-ню Ло-

патинську, містоголову 10 Відділу СУА. Ведення лекції передала п-ні Марії Стратієнко, голові Вих. Комісії, що перебуває тепер на відпустці.

Доповідниця пригадала присутнім, що дитяча уява починає працювати від 2—3 року життя. Тоді треба з нею говорити, показувати ілюстрації, додаючи до них просту, римовану мову, що легко запам'ятується.

Лектуру дитячого віку слід поділити на різні частини. Дошкільна обіймає дівчоріч від 3—6 літ (ілюстрації з віршиками, легкі казки), ранній шкільний вік від 7—9 (казки, легкі пригоди, веселі оповідання), середній шкільний вік 9—12 (складніші пригоди, подорожі), ранній юнацький вік 12—14 літ (окрім пригодницьких — історичні мотиви), старший юнацький вік 15—18 літ (ті самі теми з романічними мотивами).

Окрім того подала докладніші вказівки, як треба привчати дитину до читання з раннього віку, спершу читаючи їй уголос, а потім спонукуючи її до читання кожного дня.

Дискусія розгорілась дуже живо. В ній брали участь пані: Стадницька, д-р Бережницька, Цегельська, Задорожна, Ішук, Чорпіта і панове Машків, Білинський і інж. Татомир. Ділились досвідом, шукаючи причини, чому так слабо читання поширене серед дівчоріч. Слушна була вказівка однієї дискусантки, що навчити дітей читати треба ще заки діти підуть до американської школи. Знання українського письма закріпиться в дитини на все й облегшить їй сприйняти також латинську азбуку.

Із лекцією була сполучена виставка української дитячої книжки. За вказівками доповідниці влаштували її місцеві книгарні — Базар, Київ і Космос. Виказала велику кількість книжечок, що можуть задоволити й найбільш вибагливого читача. Поділена за віком дітей, вона була досконалим переглядом для батьків, що саме треба добирати для дитини.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Міжнар. Жіноча Виставка

Цього року завершилась десята з ряду участь Союзу Українок Америки в Міжнар. Жін. Виставці. Тому Комітет Виставки під проводом п-ні Катерини Пелешок доложив ще більшого зусилля, щоб наш станок вийшов якнайкраще. Впродовж десяти літ укра-

інки набрали вже належного досвіду і вправи. І можна сказати, що посеред інших національних груп, що представляють, вони є завжди між першими. Допомагає також факт, що вже від літ дістаємо той самий станок у добром, центральному місці.

Як щороку, так і тепер станок поділявся на частину, присвячену культурі і відділ продажі. За тему послужили 90-ті роковини народин Лесі Українки. Станок цей, хоч невеликий простором, всеціло віддавав велич поетеси й пошану, яку їй віддає українське жіноцтво. По середині пишався на високому постументі проект пам'ятника Лесі Українки. Задня стіна станку була удекорована чудовими завісками, прикрашеними полтавським гаптом. На бічних стінах прикріплені — окрім наймення поетеси й її дат — відомий цитат „Слово, чому ти не твердая криця“ англійською мовою. Кругом багато зелені — великі, листяні китиці і багато квітів — хризантеми. На землі, застелений прегарний, квітчастий килим, а перед пам'ятником чудова ваза з полтавським орнаментом роботи кераміка Анатолія Панькевича.

Також станок продажі був дуже милий. На стінах прикріплені полицки, а в них різного роду старовинні керамічні вироби. Була також кераміка сучасного виробу в полтавському стилі — виконання Івanni Винників, Анатолія Панькевича. Все обведене полтавськими вишиваними рушниками. А кругом освітлені габльотки, повні вишивок і дрібних керамічних виробів. Поміж вишивками відзначаються дрібнички, виконання Олени Вус, довголітньої членки 8 Відділу СУА.

Коли розглянутись між іншими станками, треба признати нашому найбільш добірне виконання. Декораційний хист Мирослави Гординської виявився, як у задумі так і виконанні. Не можна було краще підкреслити шляхетної постаті Лесі Українки та культури українського жіноцтва, як цим достойним поклоном.

Були й в інших національних груп вияви культурної пошани. Чеське жіноцтво вшанувало роковини музики Дворжака у своєму станку, а шведське жіноцтво поклонилось пам'яті секретаря ОН Гамершилда.

Дня 11. листопада відбулась українська програма. Її відкрила голова Комітету п-ні Катря Пелешок, яка передала провід програми п-ні Олек-

УВАГА!

Молодий талант 1961 р.

Час вибору молодого таланту 1961 р. добігає до кінця. Розгляньтесь між молодим жіноцвом Вашої околиці! Напевне є одиниці, у віці 25—35 літ, що мають осяги в науці, мистецтві, громадській чи професійній праці. Подайте нам їх життєпис і світлину!

РЕДАКЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

сандрі Різник. Точками програми були — коронація української королеви Марти Книш, виступ танкової групи Пласту з Гемстеду під проводом п. Петрині і струнної оркестри УМІ під проводом проф. Цісика. Перед тим у гостинному осередку будинку відбулось прийняття для представників організацій та чільних наших громадян.

Комітетові Міжнар. Жін. Виставки належить особливе признання за вмиле, ювілейне проведення цілого виступу. Завдячуємо його не тільки досвідченому проводові голови п-ні Пелешок, але й її співробітницям, а саме п-ні Ірині Падох, містоголові, п-ні Галі Гошовській, секретарці, п-ні Марії Карпевич, касієрці, і референткам — п-ні Іванні Бенцаль, фінансовій, пп. Марії Демидчук і Олександрі Різник, пресовим, п-ні Марії Турко, пригравомовій, п-ні п-ні Олі Сливковій, п-ні Марії Ржепеській, рефереткам прийняття. А зокрема слід висловити признання мистцеві-декораторові п-ні Мирославі Гординській.

Щодня о год. 2 відбувались на сцені покази народніх строїв. Тут поруч інших виступали також українські дівчата з докладними поясненнями країни й одягу.

Присутня

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

Вишивані Вечерниці 11 Відділу

Дня 14. жовтня ц. р. вперше в нашій місцевості відбулась забава, в

якій пані мали виявити своє знання й замишування до української вишивки. І хоч дощ лляв, як із цебра, проте заля поволі стала заповнюватись гарними моделями. Більшість їх — це були молоді дівчата, що не жаліли труду, щоб виступити в такій прикрасі. І дійсно, молоді личка були ще кращі в таких рамках.

Більшість суконь була на ясному тлі (Мирося Глушок, Леся Бондаренко, Сяся Бойцун, Марійка Мрочко, Марта Гоевич, Марійка Щербик, Оля Мартиненко), декілька на чорному (Марта Третяк, Марія Лампіка, Люба Мицик, Ніна Самокішин, Марія Аннюк). Цікаво був виконаний ясний комплет із синьою вишивкою (Ольга Третяк), помідоровий комплет із чорною вишивкою (п-ні Фараонів) і модель зеленої сукні з помідоровою вишивкою (Надя Панасюк). Можна було завважити також і кілька гарних блюзок (пп. Людмила Сердюк, Віра Боднаренко і Станіслава Булат).

Жюрі, що складалось із п. п. О. Грабовенської й Л. Бурачинської з Філадельфії та Б. Скорупської з Трентону, мало нелегке завдання. Врешті по довшій нараді признано першу нагороду п-ні Миросі Глушок, другу п-ні Лесі Бондаренко, а тетю п-ні Олі Третяк. Відзначено моделі п-ни Наді Панасюк, п-ні Фараонів і п-ни Марти Гоевич.

Серед приємного настрою проходила забава й принесла учасникам велике вдоволення. Присутня

Улюблена книжка

МОЯ УЛЮБЛЕНА КНИЖКА

Автор і назва книжки .....

Найбільше сподобалось мені у книжці .....

.....

Мій вік .....

.....

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

24. Відділ США вшанував пам'ять голови Окружної Ради в Ньюарку, бл. п. Олени Гординської на сходинах, що відбулися в дні 2. листопада ц. р.

Про особисті прикмети покійної, про її безперервну працю на полі Союзу Українок Америки та інших організацій, про її готовість допомогти кожному, говорила п-ні Ірина Левицька. Згадала теж про її поміч у зачаткуванні Фонду Мати і Дитина в Елізабеті.

П-ні Ольга Граб, теперішня голова Окружної Ради в Ньюарку, розповіла про величаві похорони покійної, та про те, як вона майже до кінця життя була активною у громадянському житті. Рівнож подано до відома, що бл. п. Д. Гординська просила не витрачати грошей на вінці і квіти на її домовину, а краще передати їх на якусь добру ціль.

Після того і п-ні Марія Процак підкреслила цю останню волю Покійної і на пропозицію п-ні Марії Луняк ухвалено виплатити з каси Відділу \$15 на фонд „Мати й Дитина“.

І. Л.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 56 Відділу США

Дата: 6. червня 1961.

Відкрила збори молитвою голова п-ні А. Крохмалюк.

Президія зборів: п-ні М. Зубаль, голова, п-ні Р. Гайда, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Антоніна Крохмалюк, голова, п-ні Н. Дубицька за секретарку, п-ні О. Середюк, касієрка, і референтки: п-ні К. Кривуцька, культ.-освітня, п-ні С. Шумило, сусп. опіки, п-ні О. Лятишевська, господарська, п-ні М. Зубаль, пресова, п-ні С. Дуб, зв'язкова до Окр. Ради.

Контр. Комісія: пп. О. Воробкевич і О. Лятишевська ствердили, що книги Відділи є в повному порядку і поставили внесок на уділення абсолюторії, що збори одногolosно ухвалили.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Число членок зросло з 21 до 35. Збори Відділу відбувались правильно. Відділ брав участь у святі 35-ліття США, удержував контакт із Окр. Радою, Філією УЖКА та Т-вом „Самопоміч“.

б) Культ.-освітня й Імпрезова: Відділ влаштував Шевченківське свято,

День Матері, доповідь про Ольгу Кобилянську, Листопадове свято, Свячене, Пікнік на Діброві, вшанування 30-ліття мистецької праці артистки К. Кривуцької. Засновано при Відділі Театральний Гурток, до якого притягнено молодь. Під проводом Катрі Кривуцької виставлено в її постановці драму Л. Українки „Одержима“, а пізніше „Обжинки“. На запрошення Окр. Ради США з Клівленду Театр. Група повторила виставу „Одержимої“ у Клівленді, а чистий дохід у сумі 250 дол. призначила на будову пам'ятника Лесі Українки.

Окрім того членки Відділу підготували виступ у Ярмарку, що його влаштовує Інтернац. Інститут.

в) Нар. Мистецтва: Відділ провів показ мальовання кераміки, влаштував виставку на університеті в Ленсінгу та в Парохіяльному Пікніку в Поняку.

г) Господарська: Відділ провів курс косметики і давав дентистичні поради.

г) Виховна: Відділ підтримував грошевими датками Укр. Вищу Школу.

Нова Управа: пп. Люба Маринюк, голова, д-р Н. Туркевич, містогорова, Г. Качмар, секретарка, О. Сердюк, касієрка. Референтками стали — пп. К. Кривуцька і О. Лятишевська, культ.-освітніми, Н. Стрихар, сусп. опіки, М. Зубаль, пресовою. Зв'язковою до Окр. Ради — п-ні С. Дуб.

Контр. Комісія: п-ні А. Крохмалюк, голова, пп. Н. Панасенко і О. Ковальська, члени.

Подяка: п-ні Зубаль, голова зборів, висловила признання уступаючій голові п-ні Крохмалюк за її великий вклад праці для добра Відділу. Її жертвенність і посвята були надзвичайні і цьому треба завдячувати багатогранну діяльність і зріст членства.

По закритті зборів членки гуторили при чаю й солодкому в товарисько-родинній атмосфері.

Мирослава Зубаль, прес. реф.

ЮТИКА, Н. ЙІ.

Ювілей 57. Відділу США

Неділя, 1. жовтня ц. р. була радісним святом для членів 57. Відділу, в цьому дні вони відзначали 10-ліття існування і громадської праці свого Відділу.

Ювілейні святкування започатковано Службою Божою в наміренні членів Відділу. Безпосередньо після цер-

ковної відправи гості перейшли до залі Ст. Френсис на ювілейний бенкет. Простора зала швидко заповнилася гістьми — членами Відділів США з Бофало, Рочестеру і Сиракуз, представниками організацій та місцевим громадянством.

Свято відкрила голова 57. Відділу п-ні М. Когутяк, вітаючи Всч. Отців, Достойну Гостю з Філадельфії, п-ні Олену Лотоцьку, представників і гостей інших Відділів США, представників місцевих організацій і всіх присутніх та передала ведення програми п-ні д-р Є. Єржківській.

На прохання „гостра“ о. Богдан Смик розпочав обід молитвою, а продовженням молитовного настрою був соль-спів „Аве Марія“ у виконанні п-ні Людмили Волянської при фортепіановому супроводі мгр. З. Савицького.

Обід, приготований панями-членами місцевого Відділу, проходив серед жвавої товариської гутірки численних гостей. Під кінець обіду присутні вислухали звіт голови, п-ні М. Когутяк з діяльності Відділу за 10 років його існування. Відділ засновано 30. вересня 1951 р. старанням Ініціативного Комітету в складі: мгр. Іванна Рожанковська, д-р Марія Кознарська, пп. Ірина Чайковська і Ярослава Томич.

Невеликий числом, але сильний свідомістю свого громадянського обов'язку гурт жінок поборов початкові труднощі і енергійно станув до наміченої праці. Найважливі ділянки праці це: культурно-освітня, виховна, суспільна і організаційна. Велику увагу звернено теж на пропаганду української культури серед чужинців. Власними силами Відділ влаштував 56 ім-през, 3 вистави народ. мистецтва для чужинців, закупив англійські книжки з українською тематикою для міської бібліотеки і місцевого каледжу, а також для укр. парохіяльної школи.

На суспільні цілі Відділ видав 3.233 дол. та вивіз для потребуючих 48 пачок з харчами, одніям і взуттям.

Організаційна референтура нав'язала контакт з численними американськими жіночими організаціями, які використано для пропаганди нашої культури. Закінчуючи свій звіт п-ні Когутяк зложила сердечну подяку Головній Управі та Окружній Раді за їхні напрямні і цінну допомогу в праці (Докінчення на обгортці)

Зміст XVIII Річника

ВИХОВНИЦТВО		ч.	ст.			ч.	ст.
Л. Б. Зустрічі найменших	....	2	11	— Куцик	....	2	24
Виховний Семінар	....	3	10	— Коло моря	....	8	23
В. Драч: Трудове виховання	..	3	3	— Вік ялинки	....	9	24
Зручні іграшки	....	5	22	— Бабуся над яром	....	11	24
ВИШИВКИ				М. Підгір'янка: Оленка	....	6	22
Вечірні сукні	.... ч. 1, ст. 21,	10	23	Л. Полтава: Кобзар	....	3	23
Літні сукні	.... ч. 4, ст. 21,	6	21	— Водиця-мандрівниця	....	3	24
Накривало на ліжко	....	2	21	— Ракета	....	4	23
Пополудневі сукні	....	8	21	— Візочок	....	7	23
ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ				— Весела річка	....	8	23
І. Бенцаль	....	3	25	— В чому справа?	....	10	25
Р. Богачевська	....	2	25	Г. Чернів: Зустрічай весну!	..	3	23
М. Величко	....	5	25	— Чарівний горішок	....	4	24
О. Грабовенська	....	11	26	— Морока з Федьом	....	6	22
К. Гардецька	....	2	25	— Хто розбив вазу?	....	10	25
Екзекутива СУА	....	7	25	— Зимова коліскова	....	11	24
др. Євгена Єржківська	....	10	26	Г. Чо: Горобчик кидає ягідки.	..	7	24
О. Лотоцька: ч. 1 ст. 25, ч. 2	....			— Загадка	....	8	23
ст. 25, ч. 3 ст. 25, ч. 4 ст. 25,	....			Г. Чернобицька: Христос Воскрес!	..	4	23
ч. 5 ст. 25, ч. 6 ст. 24, ч. 8	....			— Писанка для бабусі	....	4	23
ст. 25, ч. 9 ст. 26, ч. 10 ст. 26,	....	11	26	О. Цегельська: Остання ялинка	..	1	23
Ст. Пушкар	....	9	26	— Рибка в зимі	....	2	23
Г. Ракоча-Білинська	....	8	25	— Мартуса деклямує	....	5	24
М. Ржепечька	....	1	25	— Пригода на фермі	....	8	23
ГОРОДНИЦТВО				— Маленька Катруся	....	9	25
Городничий порадник: ч. 1 ст.	....			— Сумна несподіванка	....	10	24
22, ч. 2 ст. 19, ч. 5 ст. 22,	....			ДОМАШНЕ ГОСПОДАРСТВО			
ч. 6, с. 19, ч. 8, с. 22, ч. 9,	....	11	21	Вага і міра	.... ч. 5, с. 22	11	21
с. 20	....			Госп. порадник:			
Р. Коцик: Весняні роботи в го-	....	3	19	Чому бабка тріскає	....	5	22
роді	....			Клопіт із коржами	....	6	19
Р. Коцик: Коситні	....	7	22	Коли піч вигріта?	....	8	19
"	Городець коло хати			Чому не вбивається шум?	....	11	21
"	ч. 8 ст. 19	9	20	Із наших садіб:			
ГУТІРКА, ФЕЙЛЕТОН				Вілля Галини Мазепи	....	4	22
Marty: Більш ніж меч і вогонь...	....	9	8	.... Садіба Мирона Сурмача..	....	10	21
Marty: Шо край — то обичай	....	4	7	Зірка: Накриття стола	....	11	20
Рута: Мій „Вайт Крісмес“	....	1	7	Із наших помешкань	....	11	21
— Футбол, телефон і СУА	....	8	7	О. Л.: Готуємось до Свят-Вечора!	..	11	22
Улюблена книжка:				Н. Лопатинська: Приймаємо	....	1	20
Л. Одежинська: Не бракує	....	11	8	— Гости	....	2	20
відваги	....			— Покази куховарства	....	2	20
Як водиться?				— Великодній стіл	....	3	20
Впорядкування бенкетів	..	11	20	Мешканевий порадник:			
Гучні весілля	....	9	21	Які спроби?	....	1	22
Різдвяні подарунки	....	2	22	Покриваємо підлогу	....	1	22
ДИТЯЧА СТОРІНКА				Прасуємо	....	7	22
Л. Бач.: Дещо про котів	....	5	24	З. Терлецька: Багатий шлях	..	4	20
Л. Бачинський: Пригода біля	....	5	24	— У Мамин День	....	5	20
Золотих Воріт	....	7	24	— Зелені Свята	....	6	20
Л. Бачинський: Черепаха	....	7	24	— Літні іменини	....	7	20
Вуйко Квак: Пташки вітають	....	3	24	— Недільний обід	....	8	20
весну	....			— Невелика гостина	....	9	22
Л. Гаєвська-Денес: Ведмедики	....	5	23	— Ще одна гостина	....	10	22
і зайчик	....			Чи любите юшку?	....	3	22
В. Гродська: Мурчатко	....	4	23	ЖІНОЧИЙ РУХ, ГРОМАДСЬКІ ПРОБЛЕМИ			
Діма: Білочка	....	11	24	Л. Бурачинська: Про один не-	....	5	2
Гр. Зленко: Як лисиця вигоду-	....	7	23	долік	....		
вала цуценят	....			др. Н. Василенко-Полонська:	....	11	3
П. Кізко: Усмішка матері	....	10	25	Жінки-вчені	.... ч. 10, с. 3	1	8
Коліскові	....	8	23	А. Вокер: Постаті і пригоди	..	1	8
О. Кобець: На Свят-Вечір	....	1	23	М. Голуб: Із зустрічі Лицарів	....	4	10
— Зимом	....	2	23	Залізного Хреста	....		
— Наша мама	....	7	23	О. Грабовенська: Модератор чи	....	2	2
— Через потік	....	9	24	промотор?	....		
— Бабине літо	....	10	25	— Жмут думок	....	11	2
— Тато	....	11	24	Духова свобода	....	9	1
В. Ладичев: Куховарочка	....	4	24	О. Животко-Чернова: Теорія	....	4	3
О. Михалевич: Коник	....	7	23	і досвід	....		
Н. Наркевич: Щигликове Різдво	....	1	24	М. Зубаль: Поглибити нашу	....	5	2
				часть	....		
				М. А. Кейван: Небезпека у ви-	....	10	2
				шивці	....		
				І. Книш: Подружжя колись, а	....	9	2
				сьогодні	....		
				М. Коренець-Прийма: Жінка й	....	8	3
				економічні проблеми	....		
				Крізь призму одного року	....	6	1
				Культурний вклад	....	8	1
				На Великдень, на соломі...	....	3	1
				На чужому ґрунті	....	8	2
				Наше місце	....	11	1
				В. Несторович: Жінка — моде-	....	1	3
				ратором гром. життя	....		
				К. Пелешок: Післяювілейні мір-	....	1	2
				кування	....		
				Просвітлення	....	1	1
				Самостійність	....	4	1
				Творче материнство	....	5	1
				О. Трофимовська: Галушки пе-	....	4	2
				ремагають	....		
				У сорокліття	....	10	1
				Н. Чапленко: У День Батька..	....	6	2
				Щастя Боже!	....	7	1
				ЗДОРОВ'Я Й ГІГІЄНА			
				д-р Д. Гупало-Ясінчук: Інфлю-	....	10	20
				енца	....		
				др. Н. Л. Кузьма: Лейкемія	....	1	19
				— Менопауза	....	5	19
				Плянуймо свій відпочинок	....	6	2
				Провірте свою вагу	....	3	19
				др. Н. Сороківська: Алергія до	....	6	18
				комах	....		
				Євгенія Янківська: Правда про	....	2	19
				креми	....		
				— Дбаючи про ваше личко..	....	4	19
				— Масна шкіра	....	7	19
				ЛИСТИ ДО РЕДАКЦІЇ			
				О. Кононенко-Трофимовська:	....	11	8
				До економічних проблем	....		
				Ю. Ревай: Закарпатські	....	5	11
				прізвища	....		
				А. Харченко: Троянда й	....	1	19
				баклажани	....		
				В. Ч.: Чому образились	....	7	8
				МОВОЗНАВСТВО			
				Ч. Ч.: Хатне устаткування	....	4	19
				В. Ч.: Назви споріднення і сво-	....	11	5
				яцтва	....		
				НАР. МИСТЕЦТВО, ОБРЯДИ			
				Звідки взялася писанка	....	3	2
				д-р М. Кобринська: Кераміка	....	9	3
				західної України	....		
				Народний стрій на Гуцульщині:			
				Сорочка	....	3	21
				Запаски	....	5	21
				Взуття	....	7	21
				Киптар	....	9	23
				Зачіска, намисто	....	11	23
				Н. І. П.: Ой у лузі...	....	7	2
				Порадник нар. вбрання:			
				Клопіт із шараварами	....	2	22
				Біла попередниця	....	6	19
				Клопіт із виставками	....	7	19
				Ще в справі попередниці	....	9	21
				Сорочка для дівчинки	....	3	19
				НОВІ КНИЖКИ			
				М. Дмитренко: Михайлик	....	3	12
				В. Іванис: Стежками життя	....	8	10
				О. Кобець: Сходить сонце	....	9	11
				Л. Коваленко: Давні дні	....	1	10
				Г. Лагодинська: До сонця,	....		

	ч.	ст.		ч.	ст.		ч.	ст.
до волі	8	10	Софія Кухаришин	7	12	Комітет Побудови Пам'ятника		
О. Лисяк: Люди, такі, як ми ..	5	6	Зеновія Курилець	7	12	Лесі Українки ч. 9, с. 28	10	27
Люди підпілля	4	12	Анна Ломака	2	12	Привітання Союзянки в Мел-		
Я. Острук: Провалля	5	6	Юстина Лопушанська	8	12	бурні	9	29
Л. Полтава: Тисяча сімсот			Г. Мазуренко: Людина з			1 Відділ	ч. 2, с. 28	7 28
дев'ять	10	10	гарячим серцем	4	10	2 Відділ		4 26
М. Понеділок: Соборний борщ	4	12	Юлія Майнош	8	12	3 Відділ		6 25
І. Савицька: Три казочки	9	11	С. Микула	2	12	4 Відділ ч. 1, с. 28, ч. 4, с. 27		6 26
Л. Храплива: Забавки Мартусі	3	12	Текля Ониськів	10	12	5 Відділ	ч. 4, с. 27	8 28
В. Чапленко: Пропаші сили ..	1	10	Христина Пилигчук ч. 5, с. 12	6	12	7 Відділ ч. 2, с. 28, ч. 3, с. 27		5 26
Т. Шевчук: Пробудження духа	10	10	Галина Пилишенко	1	12	11 Відділ	ч. 2, с. 29	11 29
Г. Черінь: Братік і сестричка ..	3	12	Катерина Сеньків	3	12	13 Відділ	ч. 5, с. 27	7 28
			Анна Соловїнська	2	12	16 Відділ	ч. 3, с. 28	5 11
ОДЯГ І МОДА			Ф. Терлецька	6	11	17 Відділ	ч. 4, с. 27	6 26
А капелюшки?	5	22	Йосип Хомів	6	12	20 Відділ ч. 2, с. 29, ч. 4, с. 28		7 29
Ваша зачіска	11	21	Марія Хоптяк	8	12	21 Відділ		4 28
Кошики й кошнички	7	22				22 Відділ		3 29
Парижанка: В паризькому стилі	3	22				23 Відділ ч. 1, с. 29, ч. 3, с. 29,		7 29
— Реабілітація светра	8	22				ч. 5, с. 27		7 29
Чи маєте светер?	7	22				24 Відділ	ч. 9, с. 27	11 30
Що перед нами?	9	21				25 Відділ		7 29
			ПОСТАТІ			26 Відділ ч. 1, с. 29, ч. 3, с. 30		8 28
ОПОВІДАННЯ, НОВЕЛІ, НАРИСИ			Л. Б.: Лідія Остап'юк, Ірина			27 Відділ		5 27
Х. Зелінська: В країні далекого			Несторович	6	7	28 Відділ	ч. 5, с. 28	6 27
минулого	9	7	— Ніна Климовська	6	7	29 Відділ	ч. 1, с. 29	6 27
Зірка: Варимо борщ	4	11	Маруся Бек	9	10	30 Відділ		2 29
М. А. Кейван: З нотатника			Л. Бура: „Ломикамінь“	8	9	33 Відділ ч. 4, с. 28, ч. 7, с. 30		8 29
лікарки ч. 3, с. 6, ч. 4, с. 5	5	7	— Крізь творчість О. Гердан	6	9	34 Відділ	ч. 3, с. 30	10 29
О. Кисілевська: Христос			— З любови до театру	9	9	36 Відділ		4 28
Воскрес!	3	5	— Зустріч із музикою	10	9	37 Відділ		11 11
Н. Климовська: Перша зупинка	7	7	Л. Бурчачинська: Співедь			40 Відділ		6 27
Л. Коваленко: Дві краси ч. 1,			Підгір'я	6	3	42 Відділ ч. 2, с. 29, ч. 4, с. 29,		10 29
с. 4	2	5	д-р Н. Василенко-Полонська:			ч. 6, с. 27		7 30
О. Мак: Лебідка ч. 3, с. 31,			Дочка Володимира Моно-			43 Відділ	ч. 2, с. 11	7 30
ч. 4, с. 31, ч. 5, с. 31, ч. 6,			маха	5	3	46 Відділ		4 29
с. 31, ч. 7, с. 31, ч. 8, с. 30,			Френсис Вілліс	4	4	47 Відділ		6 27
ч. 9, с. 30	10	30	Відблиск	2	1	48 Відділ	ч. 1, с. 30	2 30
О. Лай: Талисман	6	4	С. Гаєвська	8	8	49 Відділ	ч. 3, с. 30	5 29
С. Наумович: Муся ч. 7, с. 4,			Т. Данилів: Відвідини в учених	3	9	51 Відділ		5 29
ч. 8, с. 4	9	4	Євдокія Дичко-Блавацька	11	4	54 Відділ ч. 1, с. 30, ч. 4, с. 29,		7 30
В. Охримович: Очікування	2	7	О. Дучимінська: Та, що зуміла			ч. 6, с. 12, 28		8 30
— Етап	7	6	зберегти дари життя	2	9	55 Відділ	ч. 4, с. 30	8 30
С. Парфанович: Жінки в Європі	10	8	— У тієї, якої долоні дотика-			56 Відділ	ч. 1, с. 31	11 30
— Фік, історія одного лса ..	11	7	ли давнину	7	9	57 Відділ ч. 4, с. 30, ч. 5, с. 29,		11 30
О. Соневицька: Дніпром повз			О. Животко-Чернова: Теорія			ч. 9, с. 27		6 28
Шевченкову могилу	5	5	і досвід	4	3	62 Відділ		6 28
Союзянка: Наше місто	10	7	Регіна Кері	8	8	63 Відділ		6 28
Г. Черінь: А чому? А чому? А			Анна Лендерс	9	6	64 Відділ	ч. 1, с. 11	5 30
чому?	11	6	Г. Ліхачинська-Федусенко:			65 Відділ		2 30
Т. Шевчук: Хліб Життя	10	5	За батьківським заповітом	4	9	66 Відділ	ч. 1, с. 31	2 30
			Ст. Матчак	8	8	67 Відділ		2 31
ПОЕЗІЯ			Г. Мухин: У п'ятдесятліття			68 Відділ	ч. 6, с. 30	8 30
В. Ворскло: Новий Рік	1	1	творчості	1	9	69 Відділ		2 31
ІСА: Поема про Перфект-Фото	4	11	М. Нижанківська: Святкові			70 Відділ	ч. 2, с. 31	5 30
Т. Коломиець: **	9	1	моменти	5	9	71 Відділ		2 32
О. Лубська: Воскресіння	3	1	д-р Н. І. Пазуняк: Перед пам'ят-					
Г. Мазуренко: **	4	1	ником Л. Українки	2	3			
М. Підгір'янка: **	6	1	Р. Прийма	4	4			
М. Тарнавська: Поворот	11	1	Г. Ракоча: Приятелька молоді	10	4			
Л. Українка: V. Sol	8	1	Бела Руденко	10	11			
М. Хоросницька: О, краю мій!			Ярослава Сена	11	4			
Л. Храплива: Українська			С. Ситник	8	8			
Мадонна	5	1	К. Штуль: На фронті холодної					
Г. Черінь: У поїзді	7	1	війни	7	3			
Т. Шевченко: Сон	2	1	— Милій гість	11	9			
			ПРИ ГРОМАДСЬКІЙ РОБОТІ					
ПОСМЕРТНА ЗГАДКА			Наша нагорода	7	11			
Л. Б.: Тогас один талант	3	10	Вимоги сучасності	10	11			
— Відійшла відана мати	6	10	Репрезентація	3	11			
— Підпоручник УГА	8	10	Річні Збори Нац. Ради	10	27			
— Болісна втрата	11	10	Річні Збори Гол. Управи	2	26			
Пелагія Боросевич	10	12	Окр. Рада у Дітроїт ч. 5, с. 26	6	25			
Олена Гординська	11	12	Окр. Рада у Нью Йорку ч. 4,					
Оксана Драгоманова	7	12	с. 26, ч. 7, с. 26-27, ч. 8, с. 11	11	28			
Марія Завадовська	4	12	Окр. Рада у Клівленді ч. 2,					
Марія Затгорська	9	12	с. 28, ч. 5, с. 26, ч. 9, с. 11	10	27			
І. Крамарчук: Відійшла почесна			Окр. Рада у Ньюарку ч. 1, с. 27,					
членка	9	10	ч. 6, с. 30	7	26			
Йосифа Козак	7	12	Окр. Рада у Рочестері ч. 8, с. 26	11	27			
Єва Кобзар	6	11	Окр. Рада у Філадельфії ч. 1,					
			с. 26, ч. 7, с. 26	11	28			
			Відділи СУА в Нью Йорку	3	26			

ЗМІСТ XVIII РІЧНИКА

(Докінчення зі ст. 32)

Печеня теляча завивана ч. 3 і	7	20
Телятина в галареті	5	20

Печиво

Бабка Великодня	3	20
Коржик із яблуками й вишнями	5	20
Маківник	11	22
Пампушки	1	20
Рогалики січені	3	20
Торт крихкий	7	20
Торт Наполеон	4	20
Торт Мартусі	9	22
Торт український	6	20

Підливи

Татарська	7	20
-----------	---	----

Риба

Риба по-жидівськи	1	20
Риба студжена	11	22
Риба тушкована	10	22

Юшки

Борщ із пульпетами	9	22
Пісний борщ із вушками	11	22
Юшка грибова	10	22
Юшка овочева	8	20
Юшка з подрібок	5	20
Юшка помідоров а.	6	20

Український Народний Союз

— пошукує —

жінки- організаторки

для організування жіночих Відділів та приєднування членів-жінок до УНСоюзу, на цілоденну або додаткову працю, на дуже догідних умовах.

Зголошення на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL
ASSOCIATION
81-83 Grand Street
Jersey City 3, N. J.

ІЗ ЛИСТІВ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ

Великим святом

Прихід Нашого Життя являється для мене й дітей великим святом. З захопленням перечитую статті про жіночі організації в Америці й цілому світі. Поради в куховарстві та огляд мод допомагають у щоденному житті, а сторінка „Нашим малютам“ допомагає провести час із дітьми українською мовою.

Марія Кузишин, Ірвінгтон

Відновлюйте Вашу передплату вчас, тим досягнете миле почуття упорядкованості, а видавництву зрівноважений бюджет.

Складати гроші чи позичати

НАЙКОРИСНІШЕ

у своїй Кредитовій Кооперативі:

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА

„САМОПОМІЧ“

У НЬЮ ЙОРКУ

SELF RELIANCE (N. Y.)

Federal Credit Union

98 Second Ave., New York 3, N. Y.

Tel.: GRamercy 3-7310

Години урядування щоденно від 10 рано до 3 по полудні.

Окрім того у вівторок і п'ятницю від 6—8 веч.

В неділю і понеділок закрито.

ЮТИКА, Н. Й.

(Докінчення зі ст. 30)

Відділу, даліше п-ні д-р Єржківській за постійну співпрацю та громадянам Ютики за зрозуміння та піддержку в усіх починах 57. Відділу.

Цей звіт 10-літньої діяльності присутні прийняли рясними оплесками. Голова Централі, пані О. Лотоцька подякувала щиро Ютицькому Відділові за його відповідальну працю і закликала жіноцтво до дальшого труду в рядах своєї організації для добра цілої української спільноти.

З черги п-ні Володимира Смик помистецькому виголосила співзвучну з думками і настроями присутніх поезію Уляни Кравченко „На новий шлях“.

Зі зворушенням вислухали присутні пісню „Рушничок“ у виконанні п-ни Лілеї Волянської при акомпаніаменті п-ни Христини Чорної.

Привіти для Відділу-Ювілята започаткувала п-ні С. Онуфрик, голова Окружної Ради, що в глибоко-зворушливих словах дала вислів нашої любові і туги за далекою Батьківщиною, для якої віддає свій труд жіноцтво згуртоване в рядах СУА.

Дальші привіти зложили: від 6 Від. в Рочестері п-ні А. Мельник, від 47 Відділу СУА в Рочестері п-ні М. Холевчук, від 68-го Від. в Сиракузах п-ні

д-р Є. Єржківська, від 49-го Відділу в Бофало — п-ні Неоніля Стецьків. Від місцевої Української Католицької Церкви вітав о. Смик Б., від ОДВУ — п. проф. Василик. Відчитано письменні привіти від голови СФУЖО — п-ні О. Залізняка, від п-ні І. Рожанковської і п-ні І. Чайківської.

Після привітів присутні мали змогу насолоджуватися рідними піснями в знаменитому виконанні п. Людмили Волянської. Багато веселости і сміху викликала на залі п-ні Стецьків своїм вдатним „Монологом“ на актуальні теми. Настроєвий „Київський вальс“ — дует пп. Людмили і Лілеї Волянських закінчив мистецьку частину програми.

П-ні М. Когутяк зложила подяку представникам Відділів за привіти і ювілейні дари, виконавцям мистецької частини за їхній цінний вклад у програму Ювілею, а всім присутнім за участь у святі.

Молитвою під проводом о. Пароха закінчено Ювілейний Бенкет.

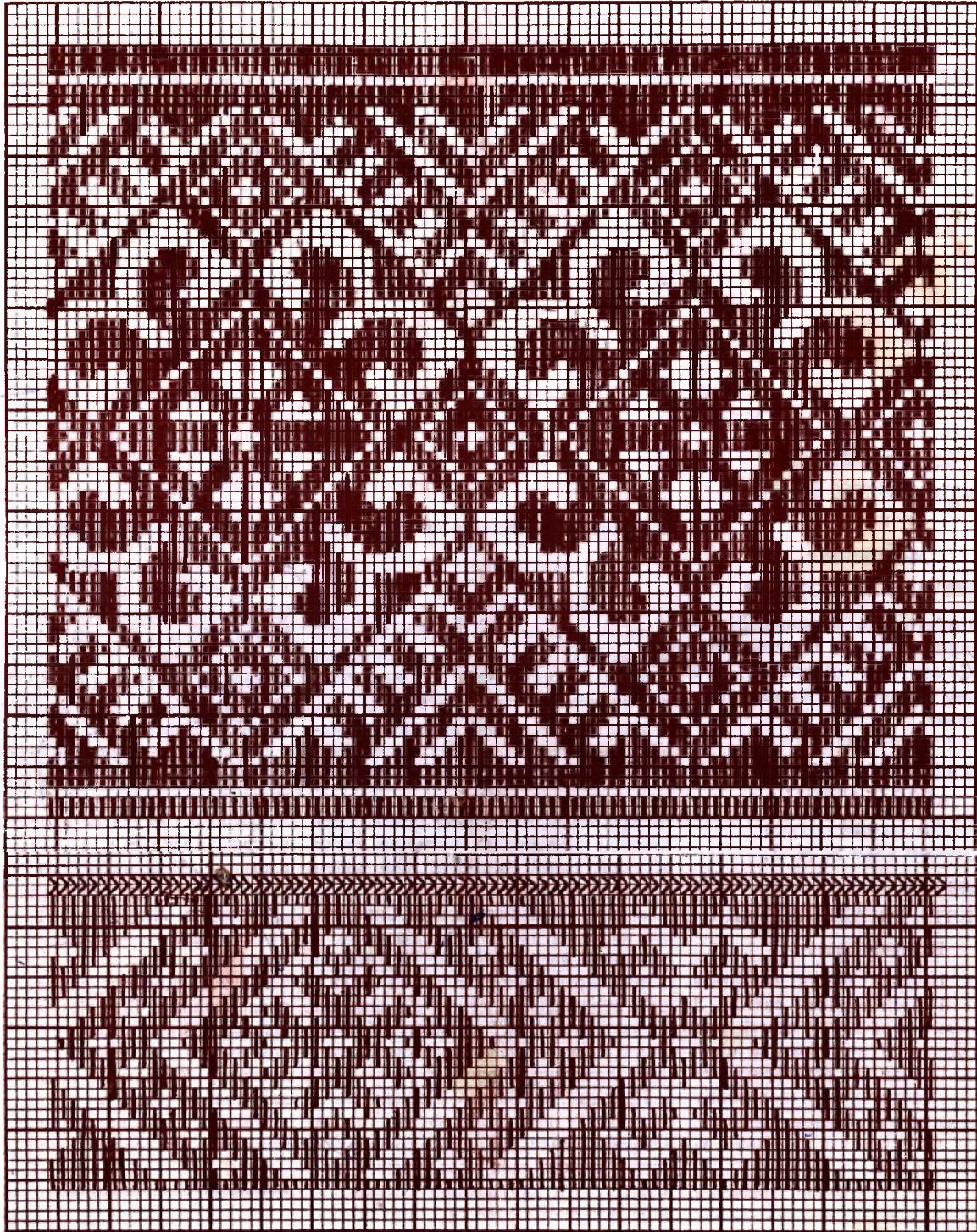
Присутня

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

Return to:
"OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 3, ст. 7 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок на Гуцульщині

Із збірки Кл. Габданк-Рогозинського

Printed by "AMERICA"—317 N. Franklin St., Phila. 23, Pa.